

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10 – prečišćeni tekst), Skupština Brčko distrikta BiH na 15. redovnoj sjednici održanoj 28. oktobra 2021. godine, usvaja

ZAKON O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1 (Predmet)

Zakon o električnoj energiji (u daljnjem tekstu: Zakon) propisuje pravni okvir za planiranje i način ostvarivanja elektroenergetske politike, uslove i način obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, način rada i razvoja tržišta električne energije, izgradnju, odobravanje, rekonstrukciju, održavanje, stavljanje van pogona kao i stavljanje van upotrebe elektroenergetskih objekata, prava, obaveze i međusobne odnose učesnika na tržištu, zaštita kupaca električne energije, kao i nadzor na tržištem i provođenjem ovog zakona i druga pitanja od značaja za uređivanje elektroenergetske oblasti u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Član 2 (Ciljevi zakona)

Ciljevi Zakona su:

- a) utvrditi pravni okvir za neometano snabdijevanje električnom energijom po definisanim standardima kvaliteta u korist krajnjih kupaca na teritoriji Distrikta;
- b) osigurati uslove za siguran, pouzdan i efikasan rad distributivnog sistema u Distriktu i pružanje usluga distribucije električne energije svim korisnicima sistema;
- c) utvrditi prava i obaveze elektroenergetskih subjekata koji se bave proizvodnjom, distribucijom i snabdijevanjem električnom energijom iz nadležnosti Distrikta;
- d) stvoriti uslove za zadovoljavanje potreba krajnjih kupaca u Distriktu za električnom energijom na osnovu principa konkurentnosti, transparentnosti i nediskriminacije, te poštivanju uslova za potpuno otvaranje tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH) koje regulišu važeći zakoni;
- e) osigurati dugoročnu uravnoteženost razvoja elektroenergetskog sektora i energetske sektora u cjelini s tendencijama potražnje energije, razvoja tržišta električne energije i povezivanja s regionalnim tržištem; osigurati organizaciono, funkcionalno i računovodstveno razdvajanje operatora distributivnog sistema od drugih elektroenergetskih djelatnosti i od drugih komercijalnih interesa;
- f) stvoriti uslove za investicije u elektroenergetskom sektoru Distrikta; i

g) uskladiti s propisima Evropske unije radi uspostavljanja pravnog i institucionalnog okvira u skladu s pravnim naslijeđem Evropske unije i Ugovorom o uspostavi Energetske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o Energetskoj zajednici).

Član 3 (Načela)

Ovaj zakon se zasniva na načelima nediskriminacije, pravičnosti, transparentnosti, tržišne konkurencije, slobode kretanja roba i usluga, zaštite prava krajnjih kupaca uključujući pravo izbora snabdjevača kao i zaštite javnog interesa i zaštite životne sredine.

Član 4 (Opći interes Distrikta)

- (1) Sigurno snabdijevanje električnom energijom je od općeg interesa za Distrikt.
- (2) Osiguranje dovoljne količine električne energije potrebne za život i rad građana, razvoj mrežne infrastrukture, te poslovanje i razvoj privrednih i drugih subjekata, na siguran, pouzdan, ekološki održiv i kvalitetan način, je opći interes Distrikta.
- (3) Radi obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja, elektroenergetski subjekt kome je utvrđena obaveza javne usluge, dužan je s ciljem ostvarivanja interesa Distrikta iz stavova 1 i 2 ovog člana, osigurati dovoljne količine električne energije za život i rad građana, te poslovanje i razvoj privrednih i drugih subjekata, zadovoljavajući pri tome kriterij ekonomičnosti.

Član 5 (Odnos s drugim zakonima)

- (1) Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se drugi propisi kojima se uređuje oblast energetike, obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije, energetske efikasnosti, prostornog uređenja i građenja, trgovine, zaštite potrošača, zaštite životne sredine i koncesija.
- (2) U postupku odlučivanja o pojedinačnim pravima i obavezama elektroenergetskih subjekata i krajnjih kupaca iz nadležnosti Distrikta, ako ovim zakonom nije drugačije propisano, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.
- (3) U slučaju sukoba odredbi ovog zakona sa Zakonom o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini i propisima donesenim na osnovu tog zakona, primjenjivat će se odredbe Zakona o prenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini i propisi doneseni na osnovu tog zakona.

Član 6 (Značenje pojmova)

Pojmovi odnosno izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „agregator”** je fizičko ili pravno lice koje pruža uslugu objedinjavanja potrošnje i/ili proizvodnje električne energije s ciljem dalje prodaje, kupovine ili aukcije na tržištima električne energije;
- b) „električna energija”** je roba koja ima svoj kvalitet, namjenu, uslove prodaje i cijenu, na čiju se proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje i trgovinu primjenjuju odredbe relevantnih zakona Bosne i Hercegovine i ovog zakona;
- c) „elektroenergetske djelatnosti”** su ekonomske djelatnosti proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i trgovine električnom energijom;

- d) „**trgovina električnom energijom**“ je elektroenergetska djelatnost kupoprodaje električne energije, uključujući preprodaju na veleprodajnom tržištu i prekograničnu trgovinu, ali ne uključuje prodaju električne energije krajnjim kupcima;
- e) „**proizvođač**“ je fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju;
- f) „**snabdijevanje**“ je prodaja odnosno preprodaja električne energije krajnjim kupcima;
- g) „**snabdjevač**“ je elektroenergetski subjekt koji obavlja djelatnost snabdijevanja električnom energijom;
- h) „**univerzalna usluga**“ je javna usluga kojom se osigurava pravo kupca, iz reda domaćinstava i malih kupaca na određenoj teritoriji, da se snabdijeva električnom energijom određenog kvaliteta po razumnim, lako i jasno uporedivim i transparentnim cijenama;
- i) „**kupac**“ je kupac na veleprodajnom tržištu ili krajnji kupac električne energije;
- j) „**krajnji kupac**“ je fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju za vlastite potrebe;
- k) „**mali kupac**“ označava industrijskog ili komercijalnog kupca električne energije čiji su objekti priključeni na distributivni sistem električne energije napona nižeg od 1 kV i koji ispunjava sljedeće kriterije:

a) ispunjava najmanje dva od sljedeća tri uslova:

- 1) da ima manje od 50 zaposlenih,
- 2) da mu ukupan godišnji prihod nije veći od 2.000.000 KM,
- 3) da mu vrijednost poslovne imovine ne prelazi 1.000.000 KM, i

b) ima godišnju potrošnju u prethodnoj godini koja ne prelazi 35.000 kWh;

- l) „**kupac iz kategorije potrošnje – domaćinstvo**“ je krajnji kupac koji kupuje električnu energiju za vlastito domaćinstvo, a ne za komercijalne djelatnosti;
- m) „**energetski zaštićeni kupac**“ je kupac iz kategorije domaćinstvo koji je kao takav prepoznat od nadležnih institucija i kojem je pravo na snabdijevanje električnom energijom priznato pod posebnim uslovima u skladu s odredbama ovog i drugih relevantnih zakona;
- n) „**kupac na veliko**“ je fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju u svrhu preprodaje unutar ili izvan teritorije BiH;
- o) „**kupac – proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije**“ je kupac koji djeluje u okviru svojih prostorija smještenih unutar ograničenog područja, koji proizvodi električnu energiju za vlastitu potrošnju, odnosno koji može skladištiti i prodavati električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora koju je sam proizveo ukoliko to ne predstavlja komercijalnu ili profesionalnu djelatnost;
- p) „**tarifa**“ je naknada odnosno cijena ili više naknada za utrošenu električnu energiju odnosno za korištenje elektroenergetske mreže;
- r) „**priključak**“ je dio distributivnog ili prenosnog sistema koji obuhvata vodove, opremu i uređaje, uključujući mjernu opremu i mjerno mjesto, kojima se instalacija korisnika sistema fizički povezuje na mrežu odgovarajućeg napona;
- s) „**mjesto priključenja**“ je mjesto u kojem se priključak spaja na distributivnu ili prenosnu mrežu;
- t) „**mjerno mjesto**“ označava mjesto na kojem se mjernim uređajem registruje električna energija koju korisnik mreže preuzima, odnosno isporučuje u mrežu;
- u) „**primopredajno mjerno mjesto**“ predstavlja mjesto mjernog uređaja na kojem se mjeri predata ili preuzeta električna energija u mrežu ili iz mreže odnosno mjesto razgraničenja odgovornosti između operatora i korisnika sistema;

v) „**pristup mreži**” je pravo korisnika sistema da koristi mrežu radi prenosa, distribucije, preuzimanja i isporuke ugovorene količine električne energije tokom ugovornog perioda, na osnovu propisanih i javno objavljenih uslova;

z) „**isporuka**” je fizička predaja električne energije iz objekta energetskeg subjekta u objekat drugog energetskeg subjekta ili krajnjeg kupca;

aa) „**licenca**” označava dokument izdat od strane nadležnog regulatora koje licu kome je izdata daje ovlaštenje da obavlja djelatnost navedenu u licenci, pod uslovima propisanim tom licencom;

bb) „**snabdijevanje u krajnjoj nuždi**” je elektroenergetska djelatnost koju elektroenergetski subjekt obavlja u ograničenom vremenskom periodu, i to krajnjim kupcima koji nemaju pravo na uslugu javnog snabdijevanja, a pod uslovima propisanim ovim zakonom;

cc) „**korisnik sistema**” je proizvođač ili krajnji kupac;

dd) „**distribucija električne energije**” je prenošenje električne energije kroz distributivni sistem srednjeg i niskog napona s ciljem isporuke električne energije kupcima, koji ne obuhvata snabdijevanje električnom energijom;

ee) „**zatvoreni distributivni sistem**” je sistem putem koga se distribuira električna energija na prostorno ograničenoj industrijskoj i trgovačkoj zoni ili zoni zajedničkih usluga, ako je poslovanje ili proizvodni proces korisnika tog sistema iz specifičnih i sigurnosnih razloga povezan ili taj sistem obavlja distribuciju električne energije prvenstveno vlasniku ili operateru sistema, ili njihovim povezanim preduzećima;

ff) „**distribuirana proizvodnja**” je proizvodnja električne energije u proizvodnom postrojenju priključenom na distributivnu mrežu;

gg) „**distributivna mreža**” je elektroenergetska mreža koju čine postrojenja, mrežni transformatori i sredjenaponski i niskonaponski vodovi, koji vode do mjesta priključka korisnika mreže, te objekti, telekomunikacijska i informaciona oprema i druga infrastruktura neophodna za funkcionisanje distributivne mreže;

hh) „**direktni vod**” označava elektroenergetski vod koji povezuje objekat proizvođača električne energije s krajnjim kupcem koji nije priključen na prenosni ili distributivni sistem;

ii) „**elektroenergetska postrojenja korisnika mreže**” su elektroenergetska postrojenja proizvođača ili krajnjeg kupca koja se nalaze iza tačke napajanja;

jj) „**tačka napajanja**” označava mjesto u kojem se završava priključak, a počinje elektroenergetski objekat ili instalacije krajnjeg kupca odnosno proizvođača;

kk) „**integrisani elektroenergetski subjekt**” je vertikalno ili horizontalno integrisani subjekt;

ll) „**horizontalno integrisani subjekt**” je subjekt koji obavlja najmanje jednu elektroenergetsku djelatnost koja može biti proizvodnja radi prodaje ili prenos ili distribucija ili snabdijevanje električnom energijom i barem jednu djelatnost koja ne spada u elektroenergetske djelatnosti;

mm) „**vertikalno integrisani subjekt**” je elektroenergetski subjekt ili grupa elektroenergetskih subjekata gdje isto lice ili ista lica imaju pravo da direktno ili indirektno vrše kontrolu, i gdje subjekt ili grupa subjekata obavljaju najmanje jednu od djelatnosti prenosa ili distribucije, i najmanje jednu od djelatnosti proizvodnje ili snabdijevanja električnom energijom;

nn) „**obaveza javne usluge**” je obaveza pružanja usluge od općeg ekonomskog interesa nametnuta elektroenergetskom subjektu koja se može odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost snabdijevanja, redovnost, kvalitet i cijenu snabdijevanja i zaštitu okoline, a koja je nediskriminirajuća, te ne narušava konkurenciju više nego što je nužno potrebno da bi se postigla svrha utvrđivanja ove obaveze;

oo) „**aktivni kupci**” označavaju krajnje kupce ili grupu krajnjih kupaca koji zajednički djeluju, koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u okviru svojih prostorija smještenih u okviru određenih granica, ili koji prodaju električnu energiju koju su sami proizveli ili učestvuju u mjerama fleksibilnosti ili mjerama energetske efikasnosti, pri čemu ove aktivnosti ne predstavljaju njihovu osnovnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost;

pp) „građanska energetska zajednica“ predstavlja pravno lice koje je zasnovano na dobrovoljnom i otvorenom učešću i koje je efektivno kontrolisano od svojih članova ili dioničara, koji mogu biti fizička lica, jedinice lokalne samouprave ili mala preduzeća, a čije je primarna svrha osiguranje zaštite životne sredine, ekonomskih ili socijalnih koristi za svoje članove ili dioničare ili za sredinu u kojoj djeluju, a ne ostvarivanje finansijske koristi, i koja može uključivati proizvodnju, zajedno s obnovljivim izvorima, distribuciju, snabdijevanje, potrošnju, objedinjavanje (agregaciju), skladištenje energije, usluge energetske efikasnosti ili usluge punjenja električnih vozila ili osiguranje drugih energetske usluga svojim članovima i dioničarima;

rr) „električno vozilo“ je motorno vozilo opremljeno sistemom za prenos snage, koje sadrži barem jedan neperiferni električni uređaj za skladištenje energije s mogućnošću ponovnog punjenja i koji je moguće puniti eksterno;

ss) „mjesto za punjenje“ je standardizovani električni priključak putem kojeg je u datom trenutku moguće puniti električno vozilo ili zamijeniti bateriju električnog vozila;

tt) „javno dostupno mjesto za punjenje“ je mjesto za punjenje na kojem se na nediskriminirani način pruža usluga punjenja električnog vozila električnom energijom;

uu) „mjesto za punjenje male snage“ je mjesto za punjenje snage manje ili jednake 22 kW koje omogućava prenos električne energije na električno vozilo, osim uređaja snage manje ili jednake 3,7 kW koji su instalirani u domaćinstvima, odnosno čija primarna namjena nije punjenje električnih vozila, te koji nisu dostupni javnosti;

vv) „mjesto za punjenje velike snage“ je mjesto za punjenje snage veće od 22 kW koje omogućava transfer električne energije na električno vozilo.

DIO DRUGI – GLAVNI DIO

POGLAVLJE I. ELEKTROENERGETSKA POLITIKA I PLANIRANJE

Član 7

(Elektroenergetska politika)

(1) Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) utvrđuje i provodi elektroenergetsku politiku u skladu s ovim zakonom, drugim zakonima kojima se uređuje oblast električne energije te Strategijom razvoja energetskeg sektora usklađenom sa strateškim dokumentima i planovima razvoja energetskeg sektora u Bosni i Hercegovini.

(2) Strategijom razvoja energetskeg sektora, kao sektorskom strategijom koju usvaja Skupština Distrikta, na prijedlog Vlade, utvrđuju se dugoročni ciljevi, prioriteti i potrebe u energetskeg sektoru.

(3) Vlada usvaja Akcioni plan kojim se utvrđuju mjere, nosioci aktivnosti i dinamika realizacije elektroenergetske politike, kako je definisana Strategijom razvoja energetskeg sektora Distrikta.

Član 8

(Strategija razvoja energetskeg sektora)

(1) Strategijom razvoja energetskeg sektora utvrđuju se ciljevi i mjere za njihovo ostvarenje kako slijedi:

a) sigurno, kvalitetno snabdijevanje električnom energijom;

- b) raspoloživost, dostupnost i pristupačnost električne energije u korist potrošača na teritoriji Distrikta;
- c) adekvatnost sistema za proizvodnju, distribuciju i snabdijevanja električnom energijom;
- d) promovisanje dugoročne uravnoteženosti razvoja elektroenergetskog sektora u cjelini;
- e) raznovrsnost tehnologija u proizvodnji električne energije;
- f) promovisanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti;
- g) osiguranje ekološke ravnoteže;
- h) razvoj tržišta i promovisanje konkurencije na tržištu električne energije;
- i) promovisanje investicija i uvođenje novih tehnologija u elektroenergetskom sektoru; i
- j) druge mjere i aktivnosti u funkciji energetske sigurnosti i razvoja elektroenergetskog sektora Distrikta.

(2) Strategija razvoja energetskog sektora Distrikta se objavljuje u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 9 (Elektroenergetski bilans)

(1) Na prijedlog Odjeljenja za komunalne poslove, Vlada donosi elektroenergetski bilans za period od tri godine na osnovu kojeg se izrađuje i godišnji elektroenergetski bilans.

(2) Elektroenergetskim bilansom se planira ukupna proizvodnja, nabavka i potrošnja električne energije, struktura proizvodnje, obavezan minimalni udio iz obnovljivih izvora i potrošnje električne energije, način snabdijevanja električnom energijom, kao i planovi odnosno predviđanja, na osnovu prijedloga proizvođača, operatera distributivnog sistema i snabdjevača radi obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja privrede i građana Distrikta.

(3) Podaci za elektroenergetski bilans se prikupljaju i iskazuju za teritoriju Distrikta i obuhvataju razmjenu s entitetima kao i prekograničnu razmjenu.

(4) Elektroenergetski bilans se objavljuje na internet stranici Vlade Distrikta.

POGLAVLJE II. ELEKTROENERGETSKE DJELATNOSTI I SUBJEKTI

Član 10 (Elektroenergetske djelatnosti i elektroenergetski subjekti)

(1) Elektroenergetske djelatnosti koje se uređuju ovim zakonom su:

- a) proizvodnja električne energije;
- b) distribucija električne energije i upravljanje distributivnim sistemom;
- c) snabdijevanje; i
- d) trgovina električnom energijom.

(2) Elektroenergetski subjekti su preduzeća ili preduzetnici registrovani u skladu s važećim zakonima Distrikta, licencirani za obavljanje elektroenergetske djelatnosti iz stava 1 ovog člana u skladu s odredbama ovog zakona.

(3) Elektroenergetske djelatnosti iz stava 1 tački b) i c) ovog člana obavljaju se kao javna usluga ili kao tržišna djelatnost.

Član 11 (Javna usluga)

- (1) Elektroenergetska djelatnost distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom obavlja se kao javna usluga saglasno uslovima predviđenim ovim zakonom.
- (2) Elektroenergetskom subjektu koji obavlja djelatnost može se utvrditi obaveza pružanja javne usluge, koja će obezbijediti sigurnost snabdijevanja, a koja može uključivati obaveze vezane za redovnost, kvalitet i cijenu usluge, zaštitu životne sredine, te obaveze u vezi s energetsom efikasnošću i korištenjem energije iz obnovljivih izvora.
- (3) Obaveza pružanja javne usluge iz stava 2 ovog člana utvrđuje se odlukom Vlade, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK).
- (4) Obaveza pružanja javne usluge iz stava 2 ovog člana mora biti jasno definisana, transparentna, nediskriminatorska, provjerljiva i vremenski ograničena i ne smije uticati na otvaranje tržišta.
- (5) Postupak utvrđivanja obaveze pružanja javne usluge garantuje ravnopravnost elektroenergetskih subjekata zainteresovanih za pružanje javne usluge uključujući subjekte iz drugih Ugovornih strana Energetske zajednice.
- (6) Vlada najmanje jednom godišnje preispituje potrebu utvrđivanja obaveze javne usluge javnog i rezervnog snabdijevanja, na bazi izvještaja DERK-a, o svim mjerama određenim za pružanje javne usluge, uključujući zaštitu krajnjih kupaca i zaštitu životne sredine, te o njihovom mogućem uticaju na tržišnu konkurenciju.
- (7) Vlada je dužna obavijestiti DERK i Sekretarijat Energetske zajednice o svim mjerama koje su usvojene radi ispunjenja obaveza javne usluge, uključujući mjere za zaštitu potrošača i zaštitu okoliša te njihovom mogućem uticaju na državnu i međunarodnu konkurenciju, kao i o svim promjenama koje su u vezi s obavljanjem javne usluge, u roku od 30 dana od dana usvajanja.

Član 12 (Tržišne djelatnosti)

- (1) Tržišne djelatnosti provode se i organizuju u skladu s ciljevima održivog razvoja elektroenergetskog sektora i potrebama krajnjih kupaca u Distriktu, s ciljem postizanja sigurnog, pouzdanog i kvalitetnog snabdijevanja električnom energijom, uz poštovanje načela tržišnog natjecanja i ravnopravnog položaja svih elektroenergetskih subjekata.
- (2) Elektroenergetski subjekti kojima ovim zakonom nije utvrđena obaveza pružanja javne usluge, obavljaju djelatnosti u skladu s odredbama ovog zakona i propisima kojima se uređuju tržišni odnosi.

Član 13 (Razdvajanje računa)

- (1) Elektroenergetski subjekt koji obavlja jednu ili više elektroenergetskih djelatnosti ili koji pored elektroenergetskih djelatnosti obavlja i druge djelatnosti, dužan je da, s ciljem izbjegavanja diskriminacije, međusobnog subvencioniranja i poremećaja konkurencije, u svom računovodstvu:

a) vodi odvojen račun za svaku od elektroenergetskih djelatnosti, uključujući snabdijevanje kupaca električnom energijom koji imaju pravo na univerzalnu uslugu, koje se u smislu ovog zakona ne smatraju elektroenergetskim djelatnostima;

b) sačini poseban godišnji pregled stanja i uspjeha za svaku elektroenergetsku djelatnost koju obavlja pojedinačno, u skladu s ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje položaj poslovnih subjekata i zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

(2) Elektroenergetski subjekat iz stava 1 ovog člana čije su cijene regulisane dužan je da osigura nezavisnu reviziju godišnjih finansijskih izvještaja, koja obuhvata finansijske izvještaje organizacionih dijelova u kojima se obavlja elektroenergetska djelatnost kako bi se utvrdilo poštovanje načela nenarušavanja konkurencije odnosno zabrane međusobnog subvencioniranja.

(3) Elektroenergetski subjekt iz stava 1 ovog člana dužan je da izvještaj revizije objavi na svojoj internet stranici.

POGLAVLJE III. LICENCA ZA OBAVLJANJE ELEKTROENERGETSKE DJELATNOSTI

Član 14

(Licenciranje elektroenergetskih subjekata)

(1) Elektroenergetsku djelatnost iz člana 10 ovog zakona koju obavlja pravno ili fizičko lice sa sjedištem u Distriktu, može da obavlja elektroenergetski subjekt koji ima licencu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti izdanu od strane DERK-a, saglasno odredbama Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, brojevi: 07/02, 13/03, 76/09 i 12/11).

(2) Izuzetno od propisanog stavom 1 ovog člana, elektroenergetski subjekt nije obavezan da posjeduje licencu za obavljanje proizvodnje električne energije za:

- a) proizvodnju električne energije u proizvodnim postrojenjima snage do 1 MW;
- b) proizvodnju električne energije isključivo za svoje potrebe i pod regulatornim okvirom neto obračun;
- c) proizvodnju električne energije u novim proizvodnim postrojenjima, najduže do tri mjeseca od dana pribavljanja upotrebne dozvole.

(3) Izuzetno od stava 2 tačke a) ovog člana, ako jedan proizvođač proizvodi električnu energiju u više objekata čija je ukupna snaga veća od 1 MW, dužan je da pribavi dozvolu za proizvodnju električne energije.

(4) Odjeljenje za komunalne poslove Vlade Brčko distrikta BiH izdaje dozvolu za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe instalirane snage do 1 MW na osnovu pribavljene tehničke saglasnosti od strane operatora distributivnog sistema.

Član 15

(Kriteriji za izdavanje licence)

Pravno ili fizičko lice koje podnosi zahtjev za izdavanje licence za obavljanje elektroenergetske djelatnosti ispunjava kriterije saglasne odredbama Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini odnosno propisima DERK-a.

Član 16

(Period važenja licence)

Licenca za obavljanje elektroenergetske djelatnosti utvrđene odredbama člana 14 ovog zakona izdaje se u trajanju koje utvrđuje DERK.

POGLAVLJE IV. REGULISANJE ELEKTROENERGETSKIH DJELATNOSTI

Član 17

(Državna regulatorna komisija za električnu energiju)

(1) Zakonom o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini uspostavljena je Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) koja ima nadležnost i odgovornost nad prijenosom električne energije, operacijama prenosnog sistema, međunarodnom trgovinom električnom energijom kao i nad pitanjem proizvodnje, distribucije i snabdijevanja kupaca električne energije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, u skladu s međunarodnim normama i standardima Evropske unije.

(2) Saglasno članu 4 stavu 4.2 tački 2 zakona iz stava 1 ovog člana, nadležnost DERK-a je:

- a) nadzor i regulisanje odnosa proizvodnje, distribucije i snabdijevanja s jedne, i kupaca električne energije uključujući trgovce električnom energijom, s druge strane;
- b) propisivanje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena snabdijevanja nekvalifikovanih kupaca električne energije;
- c) utvrđivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema i tarifnih stavova za nekvalifikovane kupce;
- d) izdavanje i oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje i trgovinu električnom energijom;
- e) izdavanje prethodnih dozvola za izgradnju i dozvola za korištenje elektroenergetskih objekata namijenjenih proizvodnji, distribuciji odnosno snabdijevanju električnom energijom;
- f) utvrđivanje općih uslova za isporuku električne energije.

POGLAVLJE V. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 18

(Objekti za proizvodnju električne energije)

Proizvodnja električne energije obuhvata proizvodnju u termoelektranama, kogenerativnim postrojenjima, hidroelektranama i drugim elektranama koje koriste obnovljive i druge izvore energije.

Član 19

(Prava proizvođača)

(1) Proizvodnju električne energije, kao elektroenergetsku djelatnost, u smislu ovog zakona, može obavljati preduzeće ili preduzetnik odnosno pravno ili fizičko lice koje posjeduje licencu DERK-a.

(2) Proizvođač ima pravo da:

- a) koristi energetske izvore koje smatra najpogodnijim i najefikasnijim za proizvodni proces, uz primjenu tehničkih zahtjeva i uslova koji se odnose na zaštitu životne sredine kao i uslova licence;
- b) pristupa prenosnoj i distributivnoj mreži pod uslovima utvrđenim propisima o radu prenosnog odnosno distributivnog sistema;
- c) prodaje proizvedenu električnu energiju na slobodnom tržištu;
- d) pruža systemske i balansne usluge saglasno svojim tehničkim mogućnostima i pravilima o radu tržišta, prenosnog i distributivnog sistema.

(3) Aktivni kupci, kupci proizvođači, kao i građanske energetske zajednice imaju pravo da proizvode električnu energiju u skladu s ovim zakonom i zakonom kojim se regulišu obnovljivi izvori energije.

Član 20 (Obaveze proizvođača)

(1) Lice kome je izdata licenca za proizvodnju električne energije dužno je da:

- a) ispunjava uslove dozvole za proizvodnju električne energije;
- b) primjenjuje propise i pravila koji se odnose na rad prenosnog i distributivnog sistema i funkcionisanje tržišta kao i propise koji se odnose na zabranu konkurencije;
- c) posjeduje ispravan i verifikovan mjerni uređaj koji omogućava mjerenje količine proizvedene električne energije kao i električne energije koja se preuzima ili isporučuje u odgovarajuću mrežu;
- d) zadovoljava sve primjenjive tehničke uslove, posebno uslove propisane odgovarajućim mrežnim pravilima, te tehničkim i drugim propisima i standardima;
- e) zadovoljava propisane uslove koji se odnose na zaštitu životne sredine;
- f) održava postrojenje u ispravnom stanju i osigurava njegovo sigurno korištenje, u skladu s tehničkim propisima i standardima;
- g) stavi na raspolaganje nadležnom operatoru sistema podatke potrebne za rad sistema u skladu s pravilima o radu prenosnog i distributivnog sistema i pravilima o radu tržišta električne energije kao i propisima kojima se uređuje proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora;
- h) prijavi dnevni raspored rada ako je ukupna instalirana snaga njegovih elektrana veća od 500 kW;
- i) čuva za posljednjih pet godina sve satne podatke o proizvodnji električne energije i da prikupljene podatke stavi na raspolaganje nadležnom organu, na njegov zahtjev;
- j) osigura nesmetan pristup svojim objektima, postrojenjima i opremi nadležnom tijelu radi kontrole; i
- k) i ostale obaveze definisane uslovima licence za proizvodnju.

Član 21 (Proizvodnja iz obnovljivih izvora energije i podsticajne mjere)

(1) Proizvođač koji proizvodi električnu energiju koristeći obnovljive izvore energije i u efikasnoj kogeneraciji, može ostvariti podsticaje za proizvodnju saglasno propisima kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije.

(2) Kupci-proizvođači koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora, mogu ostvariti pogodnosti u skladu s propisima kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije.

POGLAVLJE VI. IZGRADNJA ELEKTRANA

Član 22 (Planiranje izgradnje elektrana)

(1) Planiranje i izgradnja novih elektrana vrši se u skladu s prethodnom energetsom dozvolom izdatom od strane DERK-a te saglasno Strategiji razvoja elektroenergetskog sektora, Akcionom planu za provođenje strategije razvoja i dokumentima prostornog planiranja Distrikta.

(2) Vlada može donijeti odluku o potrebi izgradnje proizvodnih kapaciteta, uključujući povećanje postojećih kapaciteta, ukoliko postojeći proizvodni kapaciteti ili oni čija je izgradnja planirana, i postojeće regulatorne mjere u vezi davanja odobrenja za elektroenergetske djelatnosti u Distriktu, nisu dovoljne da:

- a) osiguraju sigurnost snabdijevanja;
- b) osiguraju energetska efikasnost odnosno upravljanje potražnjom;
- c) zaštite interese zaštite okoline;
- d) promoviraju nove tehnologije za proizvodnju električne energije.

(3) Postupak javnog nadmetanja može se primijeniti za izgradnju novih proizvodnih postrojenja koji koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije, ako će se na takvo proizvodno postrojenje u Distriktu primijeniti odgovarajući podsticaj ili mjere podrške.

(4) Vlada sačinjava i usvaja opće uslove za postupak javnog nadmetanja iz stava 3 ovog člana, koji se nakon usvajanja objavljuju u Službenom glasniku Distrikta i na internet stranici Vlade.

(5) Detalji svakog pojedinačnog postupka javnog nadmetanja, koje Vlada utvrdi, bit će javno dostupni i objavljeni na internet stranici Vlade i odgovarajućem dijelu internet stranice Energetske zajednice.

(6) Specifikacije iz tenderske dokumentacije bit će dostupne svim zainteresiranim subjektima registriranim na teritoriji strana Energetske zajednice, s ciljem osiguranja dovoljno vremena za podnošenje ponuda.

(7) U svrhu osiguranja transparentnosti i nediskriminacije, specifikacije u tenderskoj dokumentaciji sadržavaju detaljan opis ugovornih uslova i procedure koje moraju poštovati svi ponuđači, te iscrpnu listu kriterija za odabir ponuđača i dodjelu ugovora, uključujući i eventualne podsticaje odnosno mjere podrške, koje su obuhvaćene postupkom javnog nadmetanja.

(8) Specifikacije iz stava 7 ovog člana mogu sadržavati i kriterije iz člana 25 ovog zakona.

(9) U pozivu za podnošenje ponuda za potrebne proizvodne kapacitete pažnja se mora posvetiti ponudama za snabdijevanje električnom energijom, s dugoročnim garancijama, postojećih proizvodnih postrojenja iz Distrikta, pod uslovom da se na ovaj način mogu zadovoljiti i dodatni uslovi iz ovog zakona, drugih važećih zakona i provedbenih propisa.

(10) Vlada je odgovorna za organizaciju, praćenje i kontrolu postupka javnog nadmetanja.

(11) Vlada preduzima sve potrebne mjere da osigura povjerljivost informacija u postupku javnog nadmetanja.

Član 23 (Izgradnja i korištenje elektrana)

Pravo na izgradnju elektrana ostvaruje se u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim uslovima u javnom postupku u skladu s odredbama člana 22 ovog zakona stavova 1 i 2 i/ili saglasno propisima kojima se uređuju obnovljivi izvori energije i energetska efikasnost.

Član 24 (Primjena drugih propisa)

Elektroenergetska postrojenja grade se saglasno ovom zakonu te propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i građenje, zaštita životne sredine, zaštita na radu i tehničkim propisima i standardima koji se odnose na konkretnu vrstu elektroenergetskog postrojenja.

Član 25 (Posebni kriteriji za izgradnju elektrana)

U postupku dodjele koncesije za izgradnju elektroenergetskih objekata nadležni organ dužan je da vodi računa o sljedećim kriterijima:

- a) opravdanosti izgradnje planiranog elektroenergetskog objekta;
- b) usklađenosti s dokumentima prostornog uređenja odnosno lokaciji i korištenju zemljišta;
- c) pouzdanosti i sigurnosti planiranog elektroenergetskog postrojenja;
- d) zaštiti na radu, zaštiti od požara, odnosno sigurnosti po ljude i imovinu;
- e) zaštiti životne sredine;
- f) energetske efikasnosti;
- g) planiranim izvorima energije; i
- h) tehničkoj i ekonomsko-finanjskoj sposobnosti podnosioca zahtjeva da realizira izgradnju elektrane.

POGLAVLJE VII. DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE I OPERATOR DISTRIBUTIVNOG SISTEMA

Član 26 (Distributivni sistem i operator distributivnog sistema)

(1) Distributivni sistem obuhvata elektroenergetske mreže srednjeg i niskog napona, koje se prostiru od mjesta razgraničenja s mrežom prenosa, odnosno od mjesta priključenja proizvodnog postrojenja do mjesta priključenja objekata krajnjih kupaca, mjerni uređaji s mjernim ormarom ili razvodnim ormarom, odnosno razvodnim postrojenjem na mjestima primopredaje u i iz distributivne mreže, te opremu, uređaje i ostalu infrastrukturu neophodnu za funkcionisanje distributivnog sistema.

(2) Operator distributivnog sistema je pravno lice koje ima licencu za djelatnost distribucije električne energije i koje je odgovorno za rad, upravljanje, održavanje, razvoj i izgradnju distributivnog sistema na teritoriji Distrikta te za osiguranje dugoročne sposobnosti distributivnog sistema da zadovolji razumnu potražnju za distribucijom električne energije.

(3) Distributivna mreža je dostupna svim korisnicima na regulisan, transparentan i nediskriminatorski način, u skladu s relevantnim propisima Bosne i Hercegovine i ovim zakonom.

(4) Operator distributivnog sistema pruža korisnicima sistema sve informacije potrebne za pristup distributivnoj mreži saglasno relevantnim propisima na nivou Bosne i Hercegovine i ovom zakonu.

Član 27 **(Program usklađenosti)**

- (1) Operator distributivnog sistema donosi, saglasno propisima DERK-a, program usklađenosti kojim se propisuju mjere za sprečavanje diskriminatornog ponašanja, način praćenja obaveza zaposlenih u vezi s ispunjenjem navedenog cilja, kao i odgovarajuće praćenje primjene programa usklađenosti.
- (2) Program usklađenosti iz stava 1 ovog člana dostavlja se DERK-u.
- (3) Operator distributivnog sistema, uz prethodnu saglasnost DERK-a, imenuje nezavisno lice za praćenje izvršenja programa usklađenosti, koje ima pristup svim potrebnim informacijama operatora distributivnog sistema i povezanih privrednih društava.
- (4) Operator distributivnog sistema, uz prethodnu saglasnost DERK-a, utvrđuje uslove i trajanje mandata lica iz stava 3 ovog člana.
- (5) Odredbe ovog člana neće se primjenjivati na integrisane elektroenergetske subjekte koji električnom energijom snabdijevaju manje od 100.000 potrošača kao i na elektroenergetske subjekte koji snabdijevaju male izolirane sisteme.

Član 28 **(Obavljanje djelatnosti operatora distributivnog sistema)**

- (1) Za upravljanje, održavanje i razvoj distributivnog sistema na teritoriji Distrikta odgovoran je operator distributivnog sistema.
- (2) Operator distributivnog sistema obavlja djelatnost distribucije i upravljanja distributivnim sistemom u skladu s uslovima iz licence za obavljanje djelatnosti.
- (3) Operator distributivnog sistema dužan je omogućiti prenos električne energije kroz distributivnu mrežu u skladu sa zaključenim ugovorima s korisnicima mreže u skladu s tehničkim mogućnostima mreže.
- (4) Operator distributivnog sistema ugovorom uređuje prava i obaveze s elektroenergetskim subjektima u skladu s relevantnim propisima.
- (5) Operatoru distributivnog sistema nije dopušteno da trguje električnom energijom, osim kupoprodaje za pokrivanje gubitaka na distributivnoj mreži.
- (6) Operatoru distributivnog sistema nije dozvoljeno da preduzima mjere koje dovode do narušavanja konkurencije.
- (7) U izvršavanju svojih dužnosti i obavljanju svojih zadataka propisanih ovim zakonom, operator distributivnog sistema postupa nezavisno od bilo kojih drugih elektroenergetskih djelatnosti i s njima povezanih komercijalnih interesa.

Član 29 **(Obaveze operatora distributivnog sistema)**

Operator distributivnog sistema ima sljedeće obaveze:

- a) upravljanje i održavanje, izgradnja i dogradnja, unapređenje i razvoj distributivne mreže s ciljem osiguranja pouzdanog i učinkovitog distributivnog sistema;

- b) izrada planova razvoja i investicija u distributivni sistem;
- c) osiguranje usklađenosti pogona distributivne mreže s prenosnom mrežom te priključenim postrojenjima korisnika distributivnog sistema;
- d) obračun i naplata naknade za korištenje distributivne mreže, naknade za priključenje, naknada po osnovu pružanja nestandardnih usluga i naknada po osnovu obračunate neovlaštene potrošnje;
- e) osiguranje ispravnosti i pouzdanosti mjerenja količine i snage električne energije na mjestu primopredaje s korisnicima distributivnog sistema i internim mjernim mjestima proizvođača priključenih na distributivnu mrežu;
- f) kontrola ispravnosti priključaka i mjernih mjesta;
- g) dostavljanje zapisnika, potvrde ili obavještenja korisniku sistema o svim radnjama preduzetim na priključku i mjernom mjestu, kao što su kontrola ispravnosti, zamjena ili verifikacija mjernog uređaja i obustava isporuke;
- h) prikupljanje, obrada i dostavljanje nadležnim tijelima podataka o registrovanim energetske veličinama na mjestu primopredaje s korisnicima distributivnog sistema i internim mjernim mjestima proizvođača priključenih na distributivnu mrežu;
- i) propisivanje uslova za priključenje objekata korisnika distributivne mreže, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim propisima i standardima;
- j) izgradnja priključka korisnika distributivnog sistema i osiguranje uslova u distributivnoj mreži za njihovo priključenje;
- k) definisanje kriterija opravdanosti, pokrivača, podjele troškova tehničke adaptacije i jačanja distributivne mreže neophodne za integraciju novih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije u distributivnu mrežu te objava istih u odgovarajućoj formi;
- l) informisanje o zahtjevu za priključenje korisnika distributivnog sistema, s jasnim i detaljnim proračunom troškova priključenja, realnim vremenskim rokom za obradu zahtjeva, izgradnju priključka i priključenje na distributivnu mrežu;
- m) omogućavanje pristupa distributivnoj mreži korisnicima, prema regulisanim, transparentnim i nediskriminatorским principima;
- n) osiguranje nediskriminatorskog pristupa prema korisnicima distributivnog sistema u odnosu na povezana preduzeća unutar vertikalno integrisanog subjekta;
- o) osiguranje prioriteta u pristupu mreži i dispečiranju proizvođačima koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, u skladu s relevantnim propisima, uvažavajući tehničke mogućnosti distributivnog sistema;
- p) planiranje i nabavka električne energije za pokrivanje distributivnih gubitaka i balansiranje u skladu s transparentnim, nediskriminatorским i tržišnim principima;
- r) praćenje gubitaka u distributivnoj mreži i preduzimanje mjera za njihovo umanjenje;
- s) praćenje, evidentiranje, analiza i primjenjivanje mjera za poboljšanje parametara kvaliteta snabdijevanja;
- t) praćenje i izvještavanje o sigurnosti snabdijevanja u distributivnom sistemu;
- u) izrada standardnih profila opterećenja krajnjih kupaca, koji ne posjeduju mjerne uređaje za registraciju satnog opterećenja;
- v) održavanje ažurne baze podataka o krajnjim kupcima i njihovim snabdjevačima za sva mjesta isporuke u distributivnom sistemu;
- z) dostavljanje mjernih podataka snabdjevača o potrošnji kupaca koje on snabdijeva, na bazi izmjerenih vrijednosti ili standardnih profila opterećenja;
- aa) utvrđivanje liste kupaca koji ispunjavaju uslove za status malog kupca na osnovu ostvarene potrošnje u prethodnoj kalendarskoj godini i podataka iz finansijskog ili drugog relevantnog izvještaja koje mu dostavi kupac, najkasnije do 31. marta tekuće godine te obavještanje o istom malih kupaca i snabdjevača u sistemu javnog snabdijevanja;

- bb) vođenje registra obračunskih mjernih mjesta balansnih grupa i dostavljanje podataka neophodnih za administraciju tržišta nadležnim subjektima, u skladu s propisima kojima se uređuje organizacija tržišta električne energije;
- cc) planiranje potreba za električnom energijom i izrada bilansa potrošnje električne energije i snage u distributivnom sistemu;
- dd) dostavljanje podataka o budućim potrebama za električnom energijom nadležnim subjektima;
- ee) utvrđivanje tehničkih zahtjeva za uvođenje naprednih mjernih sistema;
- ff) uspostavljanje jedinice za rješavanje prigovora i žalbi korisnika sistema;
- gg) vođenje evidencije i izrada izvještaja o rješavanju prigovora i žalbi korisnika sistema;
- hh) dostavljanje podataka o proizvodnji električne energije elektrana priključenih na distributivnu mrežu subjektu nadležnom za izdavanje garancija o porijeklu;
- ii) preduzimanje mjera radi omogućavanja korisnicima sistema kratke i sadržajne kontrolne liste s praktičnim informacijama koje se odnose na njihova prava;
- jj) primjena mjera za poboljšanje energetske efikasnosti;
- kk) primjena mjera za zaštitu životne sredine;
- ll) uvođenje pravila za elektronsku razmjenu podataka na maloprodajnom tržištu električne energije koja uključuju standardni format za čuvanje podataka, te omogućavanje dostupnosti istog svim snabdjevačima na nediskriminatoran način;
- mm) primjena mjera koje se odnose na informacionu sigurnost;
- nn) provođenje postupka promjene snabdjevača u skladu s odredbama ovog zakona;
- oo) uspostavljanje i ažuriranje registra ugroženih kupaca;
- pp) realizacija drugih obaveza u skladu s uslovima utvrđenim u licenci;
- rr) utvrđivanje i dokumentovanje neovlaštene potrošnje električne energije i vršenje obračuna naknade za neovlašteno preuzetu električnu energiju.

Član 30

(Izrada plana razvoja distributivne mreže i plana investicija)

- (1) Operator distributivnog sistema svake tri godine, najkasnije do 1. oktobra tekuće godine, donosi i javno objavljuje plan razvoja koji obuhvata desetogodišnji period, uz prethodno pribavljenu saglasnost DERK-a.
- (2) Operator distributivnog sistema, najkasnije do 1. novembra tekuće godine donosi i javno objavljuje godišnji i trogodišnji plan investicija, uz prethodno pribavljenu saglasnost DERK-a, usklađen s potrebama korisnika mreže, Elektroenergetskom politikom odnosno elektroenergetskim bilansima, desetogodišnjim planom razvoja distributivne mreže te prostorno-planskim dokumentima, koji odobrava Skupština Distrikta.
- (3) Plan investicija sadrži naročito:
  - a) detaljan opis stanja postojeće infrastrukture, stepena iskorištenosti elemenata distributivne mreže;
  - b) procjenu potreba za dodatnim kapacitetima, uzimajući u obzir i razvoj distribuirane proizvodnje, mjere energetske efikasnosti, primjenu novih tehnologija i slično;
  - c) listu i opis većih elektroenergetskih objekata čija je izgradnja ili rekonstrukcija planirana u naznačenom periodu;
  - d) ciljeve u pogledu kvaliteta snabdijevanja naročito u dijelu koji se odnosi na kontinuitet i kvalitet isporuke;
  - e) ciljeve zaštite životne sredine;

- f) plan održavanja elemenata distributivne mreže, s ciljem povećanja sigurnosti i kvaliteta snabdijevanja;
- g) plan uspostavljanja i razvoja sistema naprednih mjerenja;
- h) procjena potreba u dijelu informacione sigurnosti; i
- i) druge podatke od značaja za izvršenje plana investicija.

(4) Prilikom izrade planova razvoja i planova investicija iz stavova 1 i 2 ovog člana, operator distributivnog sistema uzima u obzir mjere energetske efikasnosti, upravljanja potrošnjom i integracije distribuirane proizvodnje kojima se može odgoditi odnosno otkloniti potreba za povećanjem kapaciteta distributivne mreže.

Član 31 (Pristup distributivnoj mreži)

- (1) Operator distributivnog sistema dužan je da omogući pristup distributivnoj mreži korisnicima sistema po regulisanim cijenama i po transparentnim i nediskriminatorским principima.
- (2) Operator distributivnog sistema može odbiti pristup mreži isključivo zbog ograničenih kapaciteta, pogonskih smetnji ili preopterećenosti mreže koje ugrožavaju rad sistema.
- (3) Operator distributivnog sistema će odbiti pristup mreži korisniku sistema odnosno proizvođaču koji nema dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti proizvodnje kada je, saglasno relevantnim propisima Bosne i Hercegovine i ovom zakonu, obavezno njeno posjedovanje.
- (4) Operator distributivnog sistema je u slučajevima iz stavova 2 i 3 ovog člana dužan detaljno pismeno obrazložiti razloge odbijanja pristupa.
- (5) Operator distributivnog sistema nema pravo odbiti priključenje elektroenergetskih postrojenja korisnika na osnovu mogućih budućih ograničenja na postojećim mrežnim kapacitetima.
- (6) Operator distributivnog sistema je dužan pružiti sve neophodne informacije o eventualnim postojećim ograničenjima na mrežnim kapacitetima zainteresiranom licu.
- (7) Operator distributivnog sistema nema pravo odbiti novo mjesto priključenja iz razloga što bi to prouzrokovalo dodatne troškove u vezi s potrebnim povećanjem kapaciteta na elementima mreže u neposrednoj blizini mjesta priključenja.

Član 32 (Naknade za pružanje usluga operatora distributivnog sistema)

- (1) Operator distributivnog sistema ostvaruje prihode potrebne za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i upravljanja distributivnim sistemom, po osnovu naknade za:
  - a) korištenje distributivne mreže (u daljnjem tekstu: distributivna mrežna tarifa);
  - b) priključenje na distributivnu mrežu;
  - c) pružanje nestandardnih usluga korisnicima distributivnog sistema.
- (2) Naknade iz stava 1 ovog člana su definisane i operatoru distributivnog sistema nije dozvoljena naplata drugačijih iznosa naknade za korištenje distributivne mreže, naknade za priključenje na distributivnu mrežu ili naknade za pružanje nestandardnih usluga od onih koje je utvrdio odnosno na koje je saglasnost dao DERK.

Član 33

(Naknada za korištenje distributivne mreže)

- (1) DERK utvrđuje metodologiju za utvrđivanje naknade za korištenje distributivne mreže (distributivne mrežne tarife).
- (2) Način obračuna i iznos naknade za korištenje distributivne mreže i visine tarifnih stavova po kategorijama potrošnje i grupama kupaca utvrđuje DERK, na prijedlog operatora distributivnog sistema, a na osnovu metodologije iz stava 1 ovog člana.

Član 34

(Naknada za priključenje na distributivnu mrežu)

- (1) DERK donosi metodologiju za utvrđivanje naknade za priključenje na distributivnu mrežu, na prijedlog operatora distributivnog sistema.
- (2) DERK odobrava strukturu i iznos naknade za priključenje na distributivnu mrežu, prema vrsti i tipu priključka za pojedine kategorije potrošnje, na prijedlog operatora distributivnog sistema, a na osnovu metodologije iz stava 1 ovog člana.
- (3) Način obračuna i iznosi naknade za priključenje objavljuju se na internet stranici operatora distributivnog sistema i jedinstveno se primjenjuju na teritoriji Distrikta.

Član 35

(Naknada za pružanje nestandardnih usluga)

- (1) Nestandardne usluge operatora distributivnog sistema obuhvataju sve pojedinačne usluge prema korisnicima sistema, koje operator distributivnog sistema pruža na zahtjev korisnika sistema ili usluge koje nisu obuhvaćene naknadama iz člana 32 stava 1 tački a) i b) ovog zakona.
- (2) Visinu naknade za pružanje nestandardnih usluga utvrđuje operator distributivnog sistema, uz prethodno pribavljenu saglasnost DERK-a, aktom o cijenama nestandardnih usluga.
- (3) Akt o cijenama nestandardnih usluga objavljuje se na internet stranici operatora distributivnog sistema i jedinstveno se primjenjuju na teritoriji Distrikta.
- (4) Naknada za pružanje nestandardnih usluga može obuhvatiti i objektivne troškove koji mogu nastati u postupku pružanja nestandardnih usluga, uključujući i usluge drugih nadležnih organa i tijela čija visina se ne može utvrditi unaprijed na način reguliran stavom 2 ovog člana.

Član 36

(Izvještavanje)

Operator distributivnog sistema periodično, prema dinamici i načinu koji odredi DERK, dostavlja izvještaje DERK-u koji se posebno odnose na:

- a) tehničke podatke o distributivnoj mreži;
- b) podatke o korisnicima distributivnog sistema, uključujući i podatke o promjeni snabdjevača;
- c) podatke o nabavci i prodaji električne energije na distributivnoj mreži;
- d) podatke o ostvarenim distributivnim gubicima i nabavci električne energije za ove potrebe;
- e) podatke o opterećenju distributivne mreže;
- f) podatke o priključcima na distributivnu mrežu;
- g) pokazatelje kvaliteta snabdijevanja električnom energijom;
- h) finansijske pokazatelje poslovanja;

i) ostale podatke u skladu s aktima DERK-a.

Član 37 (Tajnost podataka)

- (1) Operator distributivnog sistema je obavezan da osigura tajnost povjerljivih podataka koje dobija od drugih elektroenergetskih subjekata i kupaca, osim ako se posebnim propisom ne zahtijeva javno objavljivanje određenih podataka ili njihova dostava nadležnim tijelima.
- (2) Podaci o uslovima pristupa i korištenja distributivne mreže su javni.

Član 38 (Direktan vod)

- (1) Kada proizvođač električne energije i krajnji kupac namjeravaju da zaključe ugovor o snabdijevanju, a ne postoji mogućnost pristupa distributivnoj mreži, mogu izgraditi direktan vod, uz prethodno pribavljenu saglasnost DERK-a.
- (2) Elektroenergetski subjekti iz stava 1 ovog člana koristit će direktan vod kako bi mogli snabdijevati električnom energijom svoje poslovne objekte i svoje kupce.
- (3) Mogućnost snabdijevanja električnom energijom putem direktnog voda iz stava 1 ovog člana neće uticati na mogućnost ugovaranja snabdijevanja električnom energijom u skladu s principima regulisanog pristupa treće strane odnosno prava na slobodan izbor snabdjevača.
- (4) DERK može odbiti prethodno odobravanje izgradnje direktnog voda ako bi takvo odobrenje ometalo provedbu obaveze pružanja javne usluge, uključujući zaštitu krajnjih kupaca.

Član 39 (Distributivna mrežna pravila)

- (1) Pogon i upravljanje distributivnom mrežom utvrđuju se distributivnim mrežnim pravilima.
- (2) Distributivna mrežna pravila propisuju naročito:
  - a) tehničke i druge uslove za priključenje svih kategorija korisnika na mrežu;
  - b) tehničke i druge uslove za siguran pogon elektroenergetskog sistema radi pouzdanog snabdijevanja električnom energijom;
  - c) kvalitet napona i dozvoljena odstupanja parametara kvaliteta napona;
  - d) tehničke uslove za pristup odnosno korištenje distributivne mreže;
  - e) način upravljanja zagušenjem u distributivnoj mreži;
  - f) planiranje pogona i upravljanje distributivnom mrežom;
  - g) postupke pri pogonu distributivne mreže u slučaju poremećenog radnog režima usljed kvara, više sile i drugih vanrednih okolnosti;
  - h) način provođenja ograničenja isporuke u slučaju nedostatka električne energije u elektroenergetskom sistemu;
  - i) metodologija i kriteriji za planiranje razvoja distributivne mreže;
  - j) tehničke zahtjeve za sklopne aparate koji se koriste u distributivnoj mreži;
  - k) tehničke zahtjeve za opremanje obračunskog mjernog mjesta korisnika sistema;
  - l) tehničke zahtjeve za energetske transformatore;
  - m) tehničke zahtjeve za upravljanje potrošnjom u distributivnom sistemu;
  - n) pružanje usluga fleksibilnosti i modele pružanja ovih usluga;

- o) tehničke i druge uslove za međusobno povezivanje i rad mreža;
- p) način vršenja kontrole napona u distributivnoj mreži;
- r) način utvrđivanja standardnih profila opterećenja; i
- s) druga pitanja od značaja za rad distributivnog sistema.

(3) Operator distributivnog sistema usvaja distributivna mrežna pravila uz prethodno pribavljenu saglasnost DERK-a.

(4) Distributivna mrežna pravila se objavljuju na Internet stranici operatora distributivnog sistema i primjenjuju se jedinstveno na teritoriji Distrikta.

Član 40

(Obaveze operatora distributivnog sistema u vezi s kvalitetom snabdijevanja i postupak promjene snabdjevača)

(1) Kvalitet snabdijevanja električnom energijom obuhvata:

- a) kontinuitet isporuke;
- b) kvalitet napona u distributivnoj mreži; i
- c) komercijalni kvalitet usluge.

(2) Operator distributivnog sistema dužan je da:

- a) održava i unapređuje nivo kvaliteta snabdijevanja;
- b) vrši mjerenje kvaliteta napona u distributivnoj mreži;
- c) prikuplja podatke potrebne za utvrđivanje kvaliteta snabdijevanja;
- d) prati pokazatelje kvaliteta snabdijevanja.

(3) Operator distributivnog sistema je dužan da, najkasnije do 31. marta tekuće godine, izradi i javno objavi izvještaj o kvalitetu snabdijevanja za prethodnu godinu.

(4) Pravilnikom o kvaliteti snabdijevanja kupaca i postupku promjene snabdjevača koji donosi DERK uređuju se pitanja:

- a) pokazatelja kvaliteta snabdijevanja;
- b) načina mjerenja, prikupljanja i obrade kvaliteta snabdijevanja;
- c) postepenog uvođenja općih, minimalnih i garantovanih standarda kvaliteta snabdijevanja;
- d) postepenog uvođenja finansijske kompenzacije kupcu nakon uvođenja garantovanih kvaliteta snabdijevanja;
- e) načina, dinamike i sadržaja izvještavanja DERK-a;
- f) sadržaja godišnjeg izvještaja o kvalitetu snabdijevanja koji priprema operator distributivnog sistema;
- g) načina snabdijevanja kupaca na tržištu električne energije u Distriktu;
- h) prava i obaveza kupaca električne energije;
- i) prava i obaveza snabdjevača krajnjih kupaca;
- j) postupka promjene snabdjevača;
- k) uloge javnog i rezervnog snabdjevača;
- l) načina formiranja cijena javnog snabdijevanja;
- m) načina formiranja cijena rezervnog snabdijevanja;
- n) druga pitanja vezana za efikasnu promjenu snabdjevača.

Član 41

(Ograničenje prenosa kroz distributivnu mrežu)

Prenos posredstvom distributivne mreže operator distributivnog sistema može ograničiti isključivo iz sljedećih razloga:

- a) sigurnosti elektroenergetskog sistema;
- b) izvođenja planiranih radova na održavanju;
- c) razloga sigurnosti ljudi i imovine;
- d) kada to zahtijevaju propisi o zaštiti životne sredine; i
- e) kada je ugrožen sistem proizvodnje električne energije.

Član 42

(Razdvajanje operatora distributivnog sistema)

(1) Ako je operator distributivnog sistema dio vertikalno integrisanog subjekta, dužan je biti nezavisan u odnosu na druge djelatnosti koje nisu povezane s distribucijom, najmanje u smislu svojeg pravnog oblika, organizacije i odlučivanja.

(2) Nezavisnost operatora distributivnog sistema iz stava 1 ovog člana ne uključuje obavezu odvajanja vlasništva operatora distributivnog sistema od vertikalno integrisanog subjekta.

(3) Nezavisnost operatora distributivnog sistema osigurati će se na način da:

- a) lice koje je odgovorno za upravljanje operatorom distributivnog sistema neće učestvovati u nadzornim odnosno rukovodnim strukturama vertikalno integrisanog elektroenergetskog subjekta koji je odgovoran, direktno ili indirektno, za svakodnevni rad proizvodnje, snabdijevanja električnom energijom ili trgovine električnom energijom;
- b) će biti poduzete odgovarajuće mjere da bi se profesionalni interesi lica odgovornih za upravljanje operatorom distributivnog sistema uzeli u obzir na način koji osigurava njihovu sposobnost nezavisnog djelovanja;
- c) operator distributivnog sistema odlučuje potpuno nezavisno od vertikalno integrisanog elektroenergetskog subjekta, u pogledu pitanja sredstava potrebnih za pogon, održavanje i razvoj mreže;
- d) operator distributivnog sistema na raspolaganju ima adekvatne stručne, tehničke, materijalne i finansijske resurse dovoljne za izvršavanje svojih zadataka saglasno ovom zakonu kao i drugim relevantnim propisima.

(4) Operator distributivnog sistema koji je dio vertikalno integrisanog subjekta svojom registrovanom djelatnošću, komunikacijama, poslovnim imenom odnosno korištenjem naziva dijela koji obavlja poslove operatora distributivnog sistema u poslovnoj korespondenciji neće dovoditi do zabune u pogledu djelatnosti i s istom vezanih obaveza koje su odvojene od djelatnosti dijela vertikalno integrisanog subjekta koji obavlja djelatnost snabdijevanja električnom energijom.

(5) Vertikalno integrisani subjekt koji obavlja drugu licenciranu elektroenergetsku djelatnost nema pravo davati uputstva vezana za svakodnevno poslovanje operatora distributivnog sistema odnosno u pogledu pojedinačnih odluka operatora distributivnog sistema.

(6) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na integrisane elektroenergetske subjekte koji električnom energijom snabdijevaju manje od 100.000 potrošača kao i na elektroenergetske subjekte koji snabdijevaju male izolirane sisteme.

Član 43

(Zatvoreni distributivni sistem)

- (1) Zatvoreni distributivni sistem je sistem preko kojeg se električna energija distribuira na geografski ograničenoj industrijskoj zoni, trgovačkoj zoni ili zoni zajedničkih usluga:
  - a) ako je poslovanje ili proizvodni proces korisnika tog sistema iz specifičnih ili sigurnosnih razloga povezan; i
  - b) ako se električna energija prvenstveno distribuira vlasniku odnosno operatoru zatvorenog distributivnog sistema, njihovim povezanim licima i drugim korisnicima sistema.
- (2) DERK izdaje dozvolu za obavljanje djelatnosti i rad zatvorenog distributivnog sistema.
- (3) Korisnici čiji su objekti priključeni na zatvoreni distributivni sistem ne mogu biti diskriminirani u odnosu na korisnike drugih distributivnih sistema u vezi s isporukom i snabdijevanjem električnom energijom.

Član 44

(Djelatnost distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom)

- (1) Ukoliko vlasnik zatvorenog distributivnog sistema nema interes za obavljanje distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom, DERK će odrediti operatora distributivnog sistema na teritoriji Distrikta za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja takvim sistemom.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, vlasnik elektroenergetskih objekata odnosno infrastrukture zatvorenog distributivnog sistema dužan je da operatoru distributivnog sistema koji je utvrđen saglasno stavu 1 ovog člana, preda na korištenje i upravljanje infrastrukturu neophodnu za realizaciju navedene obaveze.
- (3) Operator distributivnog sistema koji preuzima distribuciju i upravljanje zatvorenim distributivnim sistemom i vlasnik zatvorenog distributivnog sistema ugovorom utvrđuje međusobna prava i obaveze.

Član 45

(Cijena korištenja zatvorenog distributivnog sistema)

- (1) DERK odobrava metodologiju za obračun naknade za korištenje distributivne mreže u zatvorenom distributivnom sistemu.
- (2) DERK može operatora zatvorenog distributivnog sistema osloboditi obaveze da električnu energiju neophodnu za pokriće gubitaka u distributivnoj mreži nabavlja po tržišnim uslovima.
- (3) Naknadu za korištenje zatvorenog distributivnog sistema utvrđuje operator zatvorenog distributivnog sistema, uz prethodno pribavljeno odobrenje DERK-a.
- (4) Korisnik zatvorenog distributivnog sistema ima pravo na prigovore na koje pravo ima korisnik distributivnog sistema.
- (5) Na pitanja naknade za priključak na zatvoreni distributivni sistem odnosno naknade za nestandardne usluge, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o naknadama operatora distributivnog sistema.

Član 46

(Odgovornost operatora zatvorenog distributivnog sistema)

Operator zatvorenog distributivnog sistema odgovoran je za:

- a) siguran i pouzdan rad zatvorenog distributivnog sistema i kvalitet isporuke električne energije;
- b) nediskriminatorski pristup zatvorenom distributivnom sistemu;
- c) ispunjenje racionalnih zahtjeva za povećanje snage zatvorenog distributivnog sistema;
- d) izgradnju priključka korisniku distributivnog sistema;
- e) davanje informacija elektroenergetskim subjektima i korisnicima zatvorenog distributivnog sistema o mogućnosti pristupa zatvorenom distributivnom sistemu, na principima transparentnosti odnosno nediskriminacije;
- f) ispravnost i pouzdanost mjerenja utrošene električne energije na mjestima primopredaje s korisnicima zatvorenog distributivnog sistema.

Član 47

(Obaveze operatora zatvorenog distributivnog sistema)

Operator zatvorenog distributivnog sistema dužan je da:

- a) utvrdi pravila o radu distributivnog sistema;
- b) održava distributivnu mrežu;
- c) izradi plan investicija, usklađen s potrebama korisnika sistema;
- d) primjenjuje naknade za korištenje zatvorenog distributivnog sistema utvrđene u skladu s ovim zakonom odnosno propisima DERK-a;
- e) objavi uslove i naknadu za priključenje na zatvoreni distributivni sistem;
- f) prati gubitke u zatvorenom distributivnom sistemu odnosno planira mjere za smanjenje gubitaka u zatvorenom distributivnom sistemu;
- g) osigura nabavku električne energije radi pokrića gubitaka u zatvorenom distributivnom sistemu;
- h) osigura povjerljivost komercijalno osjetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja djelatnosti;
- i) prikuplja i dostavlja podatke snabdjevaču za kupce unutar zatvorenog distributivnog sistema koji se nalaze na njegovom distributivnom području, na osnovu izmjerenih vrijednosti odnosno vrijednosti obračunatih na osnovu profila potrošnje za određenu kategoriju kupaca;
- j) poduzima mjere sigurnosti;
- k) poduzima mjere za povećanje energetske efikasnosti i mjere za zaštitu životne sredine;
- l) DERK-u dostavlja sve podatke o distribuiranoj električnoj energiji odnosno druge podatke na zahtjev istog;
- m) utvrđuje druga pitanja neophodna za rad zatvorenog distributivnog sistema, saglasno propisima DERK-a.

Član 48

(Pravila o radu zatvorenog distributivnog sistema)

(1) Operator zatvorenog distributivnog sistema Pravilima o radu utvrđuje:

- a) pravila pristupa zatvorenom distributivnom sistemu;
- b) pravila o mjerenju s definisanom mjernom opremom, kriterijima za izbor klase tačnosti mjernog uređaja i karakteristika pratećih uređaja i opreme, u zavisnosti od položaja mjernog mjesta odnosno kategorije korisnika zatvorenog distributivnog sistema;
- c) pravila korištenja i održavanja objekata;
- d) postupke u slučaju poremećaja u radu;

- e) druga pitanja neophodna za rad zatvorenog distributivnog sistema električne energije.
- (2) Pravila o radu usvaja operator zatvorenog distributivnog sistema uz prethodno pribavljenu saglasnost DERK-a.

POGLAVLJE VIII. SNABDIJEVANJE I SIGURNOST SNABDIJEVANJA

Član 49 (Snabdijevanje)

- (1) Snabdijevanje električnom energijom vrši se u skladu s ovim zakonom, podzakonskim aktima te Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje električnom energijom, tarifnim sistemom za prodaju električne energije i ugovorom o snabdijevanju električnom energijom.
- (2) Krajnji kupac električne energije ima pravo da slobodno bira snabdjevača električne energije.
- (3) Snabdijevanje krajnjih kupaca električnom energijom u Distriktu može da obavlja elektroenergetski subjekat koji ima licencu za obavljanje djelatnosti snabdijevanja električnom energijom izdatu od DERK-a u skladu s ovim zakonom, kao i druga pravna lica koja imaju odgovarajuću licencu izdatu od strane drugih regulatora.
- (4) Licenca za snabdijevanje električnom energijom izdata od strane nadležnih regulatora ima pravnu snagu u Distriktu.

Član 50 (Javna usluga snabdijevanja)

- (1) S ciljem osiguranja snabdijevanja električnom energijom domaćinstava i malih kupaca koji se nisu koristili pravom izbora snabdjevača na tržištu, pravno lice koje ima obavezu pružanja javne usluge snabdijevanja električnom energijom određuje se saglasno odredbama člana 11 ovog zakona.
- (2) Usluga snabdijevanja odnosno univerzalna usluga koju obavlja snabdjevač iz stava 1 ovog člana obavlja se kao javna usluga u skladu s utvrđenim uslovima, kupcima koji slobodno izaberu takav način snabdijevanja odnosno kupcima koji se ne koriste pravom izbora odnosno promjene snabdjevača, po lako uporedivim, nediskriminatornim i transparentnim cijenama.
- (3) Snabdjevač iz stava 1 ovog člana određuje se na ograničen period, najduže do pet godina, a na osnovu kriterija koji se odnose na tržišno učešće u snabdijevanju krajnjih kupaca u Distriktu, kao i tehničkih, organizacionih i materijalno-finansijskih mogućnosti za obavljanje javnog snabdijevanja.
- (4) Vlada na osnovu izvještaja o tržištu električne energije, razvoju tržišta električne energije odnosno stvarnom nivou konkurentnosti koji usvaja godišnje na osnovu prijedloga Odjeljenja za komunalne poslove, te na osnovu izvještaja DERK-a iz člana 11 ovog zakona, preispituje opravdanost postojanja obaveze javnog snabdijevanja električnom energijom.
- (5) Javni snabdjevač je dužan da, s ciljem osiguranja potrebnih uslova za redovno i sigurno snabdijevanje kupaca električnom energijom koji imaju pravo na javno snabdijevanje, nabavlja potrebnu električnu energiju u konkurentskom postupku (aukcija, javni oglas, organizovano tržište i slično).
- (6) Javni snabdjevač dužan je da DERK-u dostavlja sve potrebne podatke i dokaze o cijeni električne energije za javno snabdijevanje, nabavljenoj u skladu sa stavom 5 ovog člana.

(7) Javni snabdjevač dužan je da osigura uredno snabdijevanje krajnjih kupaca električnom energijom.

Član 51

(Pravo na uslugu javnog snabdijevanja)

(1) Kupac iz kategorije potrošnje domaćinstvo ili mali kupac, ako se ne koristi pravom izbora snabdjevača odnosno ostane bez snabdjevača iz bilo kog razloga, ima pravo na uslugu javnog snabdijevanja, o čemu zaključuje ugovor sa elektroenergetskim subjektom koji pruža tu uslugu.

(2) Ugovor o snabdijevanju između javnog snabdjevača i krajnjeg kupca je ugovor o potpunom snabdijevanju.

(3) Kupac iz stava 1 ovog člana stiče pravo na uslugu javnog snabdijevanja:

a) nakon izmirenja ili regulisanja obaveza prema dotadašnjem snabdjevaču o čemu zaključuje sporazum o izmirenju duga ili regulisanju obaveza ili dotadašnji snabdjevač izda potvrdu o izmirenim obavezama;

b) do donošenja konačne odluke nadležnog organa u slučaju da je pokrenut postupak u kome se utvrđuje postojanje duga.

Član 52

(Rezervno snabdijevanje)

(1) Kupci, osim malih kupaca i kupaca iz kategorije domaćinstvo, koji se snabdijevaju na otvorenom tržištu imaju pravo na rezervno snabdijevanje električnom energijom kod rezervnog snabdjevača, u slučaju prestanka snabdijevanja usljed:

a) stečaja ili likvidacije snabdjevača koji ga je do tada snabdijevao;

b) prestanka ili oduzimanja dozvole snabdjevaču koji ga je do tada snabdijevao.

(2) Kupci iz stava 1 ovog člana imaju pravo na rezervno snabdijevanje najduže do 60 dana.

Član 53

(Usluga rezervnog snabdijevanja)

(1) Vlada, uz pribavljeno mišljenje DERK-a, određuje snabdjevača koji će obavljati uslugu rezervnog snabdijevanja na teritoriji Distrikta.

(2) Vlada donosi odluku iz stava 1 ovog člana na period do dvije godine, a na osnovu kriterija koji se odnose na tržišno učešće u snabdijevanju krajnjih kupaca u Distriktu, kao i tehničke, organizacione i materijalno-finansijske mogućnosti za obavljanje takve usluge.

Član 54

(Otkup električne energije iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji)

Snabdjevač krajnjih kupaca na teritoriji Distrikta obavezan je da preuzme i otkupi udio električne energije proizvedene korištenjem obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji u skladu s propisima kojima se uređuje oblast proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji.

Član 55

(Opći uslovi za isporuku i snabdijevanje)

DERK utvrđuje Opće uslove za isporuku i snabdijevanje krajnjih kupaca kojima se propisuju:

- a) prava i obaveze operatora distributivnog sistema, korisnika sistema, snabdjevača i krajnjeg kupca, uključujući kupca-proizvođača i aktivnog kupca;
- b) uslovi i način pristupa i korištenja distributivne mreže;
- c) uslovi i način izdavanja elektroenergetske saglasnosti za priključenje novih odnosno za povećanje priključne snage postojećih korisnika sistema, uključujući i mjesta za punjenje ili snabdijevanje električnih vozila;
- d) sadržaj i način zaključivanja ugovora o priključenju, odnosno povećanju priključne snage korisnika sistema;
- e) uslovi, način i rokove zaključivanja ugovora o snabdijevanju električnom energijom, obaveze snabdjevača pri snabdijevanju krajnjih kupaca električnom energijom i obaveze krajnjih kupaca;
- f) uslovi, način i rokovi zaključivanja ugovora o pristupu/korištenju distributivne mreže;
- g) način mjerenja i utvrđivanja potrošnje električne energije i razmjene podataka;
- h) obaveze u vezi sa zaštitom mjernih uređaja od neovlaštenog pristupa;
- i) način obračuna cijene i uslovi plaćanja električne energije;
- j) uslovi i način obustave isporuke električne energije;
- k) subjekti kojima se ne može obustaviti isporuka električne energije zbog neplaćanja;
- l) uslovi, način, mjere i redoslijed ograničenja isporuke električne energije u slučaju ugrožene sigurnosti snabdijevanja;
- m) prioriteti za isporuku električne energije u slučaju ugrožene sigurnosti snabdijevanja;
- n) način utvrđivanja i obračuna (količine i snage) neovlašteno utrošene električne energije, način obračuna i naplate neovlašteno utrošene električne energije;
- o) uslovi i način priključenja elektroenergetskih objekata, gradilišta i privremenih objekata;
- p) uslovi i način pružanja usluge snabdijevanja električnom energijom mjesta za punjenje električnih vozila;
- r) način rješavanja prigovora i žalbi korisnika sistema;
- s) način obavještanja krajnjih kupaca u slučaju obustave i ograničenja isporuke električne energije;
- t) pravo velikih kupaca na istovremeno ugovaranje snabdijevanja s više snabdjevača;
- u) druga pitanja od značaja za odnose između operatora distributivnog sistema i korisnika distributivne mreže, kao i odnose između elektroenergetskih subjekata i kupaca električne energije.

Član 56

(Ugovor o snabdijevanju)

(1) Ugovorom o snabdijevanju krajnjih kupaca uređuju se prava i obaveze između snabdjevača i krajnjeg kupca električne energije.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana, pored općih elemenata utvrđenih zakonom koji uređuje obligacione odnose, sadrži i sljedeće elemente:

- a) podatke o snabdjevaču, uključujući i njegovu službenu internet stranicu;
- b) prava odnosno obaveze vezane za snagu i količinu električne energije;
- c) dinamiku snabdijevanja;
- d) vrstu i nivo kvaliteta ponuđenih usluga u skladu s propisima;
- e) prava i obaveze snabdjevača i krajnjeg kupca u slučaju neispunjavanja obaveza ugovarača kao i prava i obaveze u slučaju privremene obustave isporuke električne energije;

- f) rok na koji se ugovor zaključuje, prava i obaveze u slučaju raskida ugovora kao i prava odnosno obaveze u slučaju odustajanja od ugovora;
- g) cijenu snabdijevanja, način obračuna i uslove plaćanja preuzete električne energije;
- h) način informisanja kupca o promjeni cijena i drugih uslova snabdijevanja električnom energijom;
- i) način rješavanja sporova;
- j) informacije koje se odnose na prava kupaca, naročito pravo na prigovor odnosno informacije koje se odnose na prigovor odnosno način rješavanja prigovora;
- k) mjere zaštite krajnjih kupaca u vezi sa zaključivanjem ugovora; i
- l) druge elemente u zavisnosti od specifičnosti i vrste usluga koje pruža snabdjevač.

(3) Snabdjevač je dužan da o elementima ugovora iz stava 2 ovog člana obavijesti kupca prije zaključivanja ugovora, ili u specifičnim slučajevima predloži posebne odredbe u ugovoru koje definišu specifične usluge.

(4) Uslovi za zaključenje i sadržaj ugovora o snabdijevanju uređuju se Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje iz člana 55 ovog zakona.

(5) Ugovorom o snabdijevanju se neće kupcu uskratiti ili otežati pravo na raskid, odnosno otkaz ugovora, niti se istom mogu nametati dodatne finansijske obaveze u vezi s pravom promjene snabdjevača.

Član 57 (Obaveze snabdjevača)

- (1) Snabdjevač električnom energijom dužan je da:
- a) snabdijeva kupce s kojima ima zaključen ugovor o snabdijevanju električnom energijom utvrđenog kvaliteta i kvantiteta;
  - b) obračunava utrošenu električnu energiju i pružene usluge u skladu s propisima i ugovorom o snabdijevanju;
  - c) obavijesti, na prikladan način male kupce i kupce iz kategorije domaćinstvo o važećim cijenama i standardnim uslovima za zaključenje ugovora o snabdijevanju;
  - d) izdaje račun za isporučenu električnu energiju jednom mjesečno, u kojem su na pregledan način posebno iskazani cijena električne energije, troškovi korištenja mreže, obračunski period, naknade propisane zakonom, porezi i ostale obaveze;
  - e) kupce neposredno obavijesti o promjeni cijena i drugih uslova prodaje u razumnom roku, a najkasnije 15 dana prije primjene izmijenjenih cijena ili uslova prodaje;
  - f) objavi uslove, postupak i posljedice u slučaju obustave isporuke električne energije zbog neizmirivanja obaveza iz ugovora o snabdijevanju električnom energijom;
  - g) osigura besplatnu telefonsku liniju za obavještanje i odgovore na pitanja kupaca radi informisanja o uslovima i načinu ostvarivanja prava kupaca;
  - h) preduzima mjere da bi omogućio kupcima kratke, precizne i ažurirane informacije koje se odnose na prava krajnjeg kupca;
  - i) najkasnije do 31. marta svake godine obavijesti krajnje kupce, putem računa ili priloga uz račun ili putem promotivnih materijala, o učešću svakog pojedinog izvora energije u ukupnoj energiji koju je koristio za snabdijevanje svojih krajnjih kupaca u prethodnoj godini;
  - j) pruža informacije ili upućuje na postojeće izvore informacija koji se odnose na uticaj različitih izvora električne energije na životnu sredinu, na mjere energetske efikasnosti koje se poduzimaju te informacije koje se odnose na emisiju plinova s efektom staklene bašte kao posljedice proizvodnje električne energije iz različitih goriva;
  - k) obavještava krajnje kupce o njihovim pravima koja imaju u slučaju spora;

- l) izvrši i druge obaveze u skladu s propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi, trgovina i promet robe i usluga i zaštita potrošača;
- m) kupca s kojim ima zaključen ugovor o potpunom snabdijevanju, na njegov zahtjev, besplatno obavijesti o podacima o potrošnji električne energije, pravu na promjenu snabdjevača i postupku promjene snabdjevača;
- n) postupa s podacima o krajnjim kupcima iz bilo koje kategorije saglasno propisima o zaštiti ličnih podataka;
- o) na jednostavan način obavještava krajnje kupce o mjerama poboljšanja energetske efikasnosti u finalnoj potrošnji električne energije; i
- p) izuzetno, ponudi odgovarajuće načine plaćanja koji nisu diskriminatorski za krajnje kupce koji su u docnji s plaćanjem obaveza, odnosno izradi i javno objavi vlastiti program mjera i pogodnosti za pružanje pomoći krajnjim kupcima u ispunjavanju dospelih obaveza, a radi sprečavanja obustave snabdijevanja.

(2) Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na javnog i rezervnog snabdjevača.

Član 58

(Cijena električne energije za javno i rezervno snabdijevanje)

- (1) Snabdjevač će utvrditi cijene saglasno metodologiji za utvrđivanje cijene za snabdijevanje krajnjih kupaca električnom energijom, u sistemu javnog odnosno rezervnog snabdijevanja, utvrđenoj od strane nadležnog regulatora.
- (2) Cijena električne energije za rezervno snabdijevanje može biti veća od prosječne cijene električne energije na maloprodajnom tržištu električne energije u Distriktu, a rezervni snabdjevač dužan je primjenjivati istu saglasno s metodologijom odnosno utvrđenom gornjom granicom od strane nadležnog regulatora.

Član 59

(Obustava isporuke po zahtjevu snabdjevača)

- (1) Prema ugovoru o snabdijevanju krajnjeg kupca, svaki snabdjevač može zahtijevati od operatera distributivnog sistema obustavu isporuke električne energije krajnjem kupcu zbog neispunjenih obaveza iz ugovora o snabdijevanju krajnjeg kupca.
- (2) Snabdjevač podnosi pismeni zahtjev iz stava 1 ovog člana operateru distributivnog sistema na čiju mrežu je priključen objekat krajnjeg kupca za koji se traži obustava isporuke.
- (3) Snabdjevač je dužan operateru distributivnog sistema platiti uslugu obustave isporuke električne energije, kao i uslugu ponovnog priključenja na distributivnu mrežu.
- (4) Troškove iz stava 3 ovog člana snabdjevač ima pravo da nadoknadi od krajnjeg kupca.

Član 60

(Krajnji kupac)

- (1) Krajnji kupac ima pravo da slobodno izabere snabdjevača od koga će kupovati električnu energiju.
- (2) Krajnji kupac i snabdjevač koga krajnji kupac slobodno izabere na tržištu, ugovaraju količinu i cijenu električne energije, a u skladu s mrežnim pravilima, tržišnim pravilima i Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje električnom energijom.

- (3) Krajnji kupac koji se snabdijeva u sistemu javnog snabdijevanja snabdijeva se u skladu s pravom na uslugu javnog snabdijevanja kako je regulisano odredbama člana 51 ovog zakona.
- (4) Kupci se mogu udruživati radi zajedničkog istupanja prema snabdjevaču koji nije u obavezi pružanja javne usluge, a s ciljem osiguravanja mjera zaštite krajnjih kupaca, transparentnosti, poboljšanja ugovornih uslova, te osiguranja općih informacija i informacija o mehanizmu rješavanja sporova.
- (5) Veliki kupac odnosno krajnji kupac, osim malog kupca odnosno kupca iz kategorije potrošnje domaćinstvo, imaju pravo na istovremeno ugovaranje isporuke električne energije s više snabdjevača saglasno Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje.
- (6) Krajnji kupac dužan je da koristi električnu energiju pod uslovima, na način i za namjene utvrđene ovim zakonom, drugim propisima i u skladu sa zaključenim ugovorom o priključenju.
- (7) Krajnji kupac dužan je da omogući ovlaštenim licima nadležnih operatera sistema pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključenja radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja ili izmještanja mjernih mjesta kao i radi obustave isporuke.
- (8) Krajnji kupac, osim malog kupca odnosno kupca iz kategorije potrošnje domaćinstvo, ima pravo da zahtijeva da informacije iz ugovora o snabdijevanju budu povjerljive.

Član 61 (Promjena snabdjevača)

- (1) Promjena snabdjevača je za krajnjeg kupca besplatna.
- (2) Postupak promjene snabdjevača ima se realizirati u roku od 21 dan od dana podnošenja zahtjeva kod novog snabdjevača po uslovom da je kupac izmirio sve prethodno dospjele obaveze prema postojećem snabdjevaču, iskazane na računu za električnu energiju za mjesec koji prethodi danu podnošenja zahtjeva za promjenu ili je na drugi način ugovorio izmirenje takvih obaveza.
- (3) U postupku promjene snabdjevača primjenjuju se propisi koje utvrdi DERK.

Član 62 (Usluge punjenja električnih vozila)

- (1) Usluge punjenja električnih vozila mogu pružati licencirani snabdjevači krajnjih kupaca ili vlasnici javnih mjesta ili lica koja upravljaju javnim mjestima koji nemaju obavezu pribavljanja dozvole za snabdijevanje električnom energijom.
- (2) Operator distributivnog sistema ne može biti vlasnik niti razvijati ili upravljati punjačima električnih vozila, osim u slučaju da posjeduje punjače isključivo za svoje potrebe.
- (3) Operator distributivnog sistema vodi evidenciju pružalaca usluga punjenja električnih vozila.
- (4) Usluga punjenja električnih vozila na javno dostupnim prostorima pruža se korisniku usluge punjenja jednokratno, bez zaključenja posebnog ugovora sa snabdjevačem ili pružaocem usluga.
- (5) Usluge punjenja električnih vozila na javno dostupnim prostorima mogu se korisnicima pružati i na ugovornoj osnovi, uključujući pružanje usluga u ime i za račun drugih pružalaca usluga.

(6) Operator distributivnog sistema na nediskriminatorskoj osnovi pruža usluge licima koja ugrađuju ili upravljaju javno dostupnim mjestima za pružanje usluga punjenja električnih vozila, uključujući usluge vezane za priključenje na distributivnu mrežu.

(7) Lice koje pruža uslugu punjenja električnih vozila je dužno, na zahtjev DERK-a dostaviti podatke i informacije potrebne za obavljanje poslova iz nadležnosti istog.

Član 63

(Tehnički zahtjevi za prostore opremljene za punjenje električnih vozila)

(1) Javno dostupni prostori opremljeni za pružanje usluge punjenja električnih vozila koriste napredne inteligentne mjerne uređaje s daljinskim očitanjem i kontrolom ukoliko je to tehnički izvodljivo i ekonomski opravdano.

(2) Mjesta za pružanje usluge punjenja električnih vozila moraju ispunjavati tehničke zahtjeve propisane relevantnim standardima za odgovarajući tip mjesta za punjenje, kako slijedi:

- a) mjesta za punjenje motornih vozila male snage naizmjeničnom strujom;
- b) mjesta za punjenje motornih vozila velike snage naizmjeničnom strujom;
- c) mjesta za punjenje motornih vozila istosmjernom strujom;
- d) bežična mjesta za punjenje motornih vozila;
- e) mjesta za punjenje motornih vozila kategorije L; i
- f) mjesta za punjenje električnih autobusa.

(3) Mjesta za pružanje usluge punjenja električnih vozila mogu predviđati i zamjenu baterija za električna vozila.

(4) Uslove za instaliranje naprednih inteligentnih mjernih uređaja iz stava 1 ovog člana utvrđuje operator distributivnog sistema.

POGLAVLJE IX. NEOVLAŠTENA POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 64

(Neovlaštena potrošnja električne energije)

(1) Neovlaštena potrošnja električne energije predstavlja svaku potrošnju električne energije preko neovlaštenog priključka na elektroenergetsku mrežu odnosno svaku potrošnju omogućenu neovlaštenim radnjama na mjernom mjestu i priključku, odnosno radnjama na mjernom mjestu i priključku kojima se utiče na ispravnost ili propisanu tačnost mjerenja preuzete električne energije.

(2) Neovlaštena potrošnja električne energije je:

- a) priključenje na mrežu bez izdate elektroenergetske saglasnosti i zaključenog ugovora o priključenju;
- b) neovlašteno priključenje na mrežu nakon izvršene obustave isporuke električne energije;
- c) korištenje električne energije bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kome je onemogućeno pravilno mjerenje;
- d) skidanje ili oštećenje plombe operatera distributivnog sistema sa mjernog uređaja koji se nalazi na posjedu krajnjeg kupca, osim ukoliko je krajnji kupac obavijestio operatera distributivnog sistema o oštećenju; i
- e) korištenje električne energije preko neovlašteno zamijenjenog mjernog uređaja,
- f) skidanje ili oštećenje plombe na pancir osiguraču, mjernoj letvi ili uređaju za ograničavanje snage odnosno limitatoru.

Član 65

(Postupak utvrđivanja neovlaštene potrošnje)

- (1) Neovlaštenu potrošnju utvrđuje operater distributivnog sistema redovnom ili vanrednom kontrolom priključka i mjernog mjesta, koja se vrši na osnovu izdatog naloga za rad, odnosno izdatog ovlaštenja.
- (2) Redovnu i vanrednu kontrolu priključka i mjernog mjesta iz stava 1 ovog člana obavljaju kvalifikovana lica ovlaštena od operatera distributivnog sistema.
- (3) Vanredna kontrola priključka i mjernog mjesta vrši se u svim slučajevima kada postoji sumnja na neovlaštenu potrošnju.
- (4) O izvršenoj kontroli sačinjava se zapisnik na licu mjesta, koji sadrži tačno i neposredno utvrđeno činjenično stanje.
- (5) Zapisnik iz stava 4 ovog člana potpisuje i krajnji kupac odnosno neovlašteni potrošač koji je prisustvovao kontroli i kojem se uručuje primjerak zapisnika.
- (6) U slučaju sumnje na postojanje neovlaštene potrošnje izvršene djelovanjem na ispravnost mjernog uređaja, operator distributivnog sistema se može obratiti organu nadležnom za poslove metrologije za mišljenje o ispravnosti mjernog uređaja.
- (7) U slučaju da krajnji kupac odnosno neovlašteni potrošač nije prisustvovao kontroli ili je odbio da potpiše zapisnik, primjerak zapisnika se tom licu dostavlja naknadno poštom, uz osiguranje dokaza o urednoj dostavi.
- (8) Način utvrđivanja i obračuna neovlašteno preuzete električne energije, sadržaj zapisnika, prava kupaca i postupak odlučivanja o prigovoru uređuje se Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje električnom energijom Brčko distrikta BiH.

Član 66

(Period obračuna za neovlaštenu potrošnju električne energije)

- (1) U slučaju neovlaštene potrošnje, operator distributivnog sistema obračunava naknadu za neovlašteno utrošenu električnu energiju za period neovlaštene potrošnje u skladu s Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje i obračun naknade dostavlja neovlaštenom potrošaču.
- (2) Neovlašteni potrošač ima obavezu da plati obračunati iznos neovlašteno preuzete električne energije, nezavisno od eventualnog ličnog učešća u preduzimanju neovlaštenih radnji na mjernom mjestu i priključku.
- (3) Period neovlaštene potrošnje obuhvata period od dana preduzimanja neovlaštenih radnji ukoliko je moguće sa sigurnošću utvrditi taj dan, do dana otkrivanja neovlaštene potrošnje.
- (4) Ukoliko se ne može utvrditi početak neovlaštene potrošnje za obračun, odnosno vrijeme preduzimanja neovlaštene radnje, uzima se dan posljednjeg pregleda dijela priključka ili mjernog mjesta na kojem je preduzeta neovlaštena radnja, a kojom je konstatovana ispravnost na priključku odnosno mjernom mjestu.
- (5) Period neovlaštene potrošnje iz stavova 3 i 4 ovog člana ne može biti duži od godinu dana.
- (6) Za utvrđivanje početka perioda neovlaštene potrošnje, može se koristiti pregled priključka ili mjernog mjesta iz stava 4 ovog člana, samo ukoliko su ovlaštena lica operatera sistema sačinila zapisnik o kontrolnom pregledu dijela priključka ili mjernog mjesta na kojem je preduzeta neovlaštena radnja.

POGLAVLJE X. PRIKLJUČENJE NA DISTRIBUTIVNU MREŽU

Član 67

(Elektroenergetska saglasnost)

- (1) Lice koje namjerava priključiti objekat na elektroenergetsku distributivnu mrežu dužno je da pribavi elektroenergetsku saglasnost.
- (2) Zahtjev za izdavanje elektroenergetske saglasnosti podnosi se dostavljanjem pismenog zahtjeva u štampanom ili elektronskom obliku.
- (3) Elektroenergetska saglasnost sadrži elektroenergetske odnosno tehničke uslove, kao i druge uslove koje je neophodno da korisnik ispunjava prije priključenja na distributivnu mrežu.
- (4) Elektroenergetska saglasnost izdaje se za nove objekte, kao i za postojeće objekte kod kojih se povećava priključna snaga, vrši promjena priključka ili uređaja koji imaju izražen povratni utjecaj na mrežu i vrši spajanje ili razdvajanje mjernih mjesta.
- (5) O zahtjevu za izdavanje elektroenergetske saglasnosti odlučuje operator distributivnog sistema, u roku od najduže 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 68

(Ugovor o priključenju)

- (1) Prije izgradnje priključka na distributivnu mrežu, korisnik distributivnog sistema i operator distributivnog sistema zaključuju ugovor o priključenju.
- (2) Ugovorom o priključenju definišu se troškovi priključenja, izgradnja priključka, nadzor nad izgradnjom priključka, postupak i rokovi priključenja, način plaćanja i druge odredbe značajne za njegovo izvršenje.

Član 69

(Naknada za priključenje)

- (1) Troškove priključenja novog objekta na distributivnu mrežu ili povećanje priključne snage postojećeg objekta, snosi korisnik distributivnog sistema.
- (2) Naknada za priključenje obuhvata troškove izgradnje priključka, uključujući i opremanje mjernog mjesta mjernim uređajima i troškove osiguranja uslova za priključenje kroz povećanje kapaciteta distributivne mreže.
- (3) Naknada za izgradnju priključka objekta krajnjeg kupca utvrđuje se prema vrsti i tipu priključka, naponskom nivou na mjestu priključenja, lokaciji, priključnoj snazi objekta krajnjeg kupca i broju mjernih mjesta u objektu krajnjeg kupca.
- (4) Naknada za osiguranje uslova za priključenje objekta krajnjeg kupca utvrđuje se u visini dijela troškova povećanja kapaciteta distributivne mreže i normira se po jedinici priključne snage objekta krajnjeg kupca.
- (5) Naknada za izgradnju priključka objekta proizvođača utvrđuje se u visini stvarnih troškova izgradnje priključka do mjesta priključenja na distributivnu mrežu.
- (6) Naknada za osiguranje uslova za priključenje objekta proizvođača utvrđuje se u visini stvarnih troškova izmjena na postojećoj mreži kojima se stvaraju uslovi za priključenje objekta proizvođača.

Član 70

(Pravo na prigovor)

U slučaju nezadovoljstva aktom kojim se korisniku sistema odbija ili ograničava pristup distributivnoj mreži ili uslovima priključenja na mrežu odnosno drugim pitanjima vezanim za izdavanje elektroenergetske saglasnosti, shodno se primjenjuju odredbe Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, u pogledu prava na prigovor.

Član 71

(Izgradnja priključka)

- (1) Operator prenosnog sistema gradi priključak o trošku kupca, odnosno proizvođača električne energije koji se priključuje na distributivnu mrežu.
- (2) Izgradnju priključka objekta proizvođača vrši operator distributivnog sistema ili ovlašteni izvođač radova po odabiru investitora objekta, uz saglasnost operatora distributivnog sistema.
- (3) Priključak je osnovno sredstvo operatora distributivnog sistema i dio je distributivnog sistema.

Član 72

(Priključenje objekta na distributivnu mrežu)

- (1) Nakon završetka izgradnje objekta, operator distributivnog sistema po zahtjevu korisnika vrši priključenje objekta na distributivnu mrežu.
- (2) Operator distributivnog sistema izdaje deklaraciju o priključku svim korisnicima mreže, uključujući i deklaraciju o mjernom mjestu za proizvođače električne energije.

Član 73

(Tretman priključka)

- (1) Operator distributivnog sistema dužan je snositi troškove održavanja priključaka iz člana 71 stava 3 ovog zakona.
- (2) S ciljem održavanja pouzdanosti, kontinuiteta i kvaliteta snabdijevanja, operator distributivnog sistema dužan je da priključke održava, vrši zamjenu i verifikaciju mjernih uređaja saglasno tehničkim i metrološkim propisima i da ih vodi u svojim poslovnim evidencijama.

Član 74

(Primopredajno mjerno mjesto)

Primopredajno mjerno mjesto je mjesto mjerenja isporučene, odnosno preuzete električne energije između operatora distributivnog sistema i korisnika distributivnog sistema.

Član 75

(Lokacija primopredajnog mjernog mjesta)

- (1) Lokacija primopredajnog mjernog mjesta je:
  - a) na granici osnovnih sredstava operatora distributivnog sistema i krajnjeg kupca ili na granici posjeda krajnjeg kupca; ili
  - b) na granici osnovnih sredstava operatora distributivnog sistema i osnovnih sredstava proizvođača kod elektrana priključenih na distributivnu mrežu.

(2) Operator distributivnog sistema dužan je da, u roku koji je propisan Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje, o svom trošku izvrši izmještanje mjernih uređaja lociranih unutar individualnih stambenih objekata, na način koji će omogućiti nesmetan pristup mjernom mjestu.

(3) Operator distributivnog sistema u elektroenergetskoj saglasnosti utvrđuje lokaciju primopredajnog mjernog mjesta na način koji mu omogućava nesmetan pristup.

Član 76 (Pristup mjernom mjestu)

(1) Korisnik distributivnog sistema dužan je omogućiti ovlaštenim predstavnicima operatora distributivnog sistema pristup mjernim uređajima i električnim instalacijama u svom vlasništvu, kao i mjernim uređajima, objektima i opremi u vlasništvu operatora distributivnog sistema koji se nalaze na njegovom posjedu, radi očitavanja, ispitivanja, pregleda, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, izmještanja i zamjene, kao i radi obustave isporuke.

(2) Korisnik distributivnog sistema dužan je da zaštiti od oštećenja i neovlaštenog pristupa mjerne uređaje koji su locirani na njegovom posjedu.

Član 77 (Pravila o priključenju)

(1) Operator distributivnog sistema, uz saglasnost DERK-a, donosi Pravila o priključenju objekata korisnika distributivnog sistema na distributivnu mrežu.

(2) Pravilima iz stava 1 ovog člana propisuju se uslovi, postupak i način priključenja objekata korisnika mreže na distributivnu mrežu, kao i pojednostavljena procedura za priključenje proizvodnih objekata kupaca-proizvođača.

POGLAVLJE XI. SIGURNOST SNABDIJEVANJA

Član 78 (Mjere za obezbjeđenje sigurnosti snabdijevanja)

(1) Sigurnost snabdijevanja električnom energijom predstavlja sposobnost elektroenergetskog sistema da obezbijedi potrebne količine električne energije za neprekidno i sigurno snabdijevanje krajnjih kupaca.

(2) DERK i Odjeljenje za komunalne poslove nadziru rad licenciranih elektroenergetskih subjekata i preduzimaju mjere iz svoje nadležnosti s ciljem osiguranja:

- a) izgradnje novih kapaciteta;
- b) sigurnog i pouzdanog snabdijevanja električnom energijom krajnjih kupaca;
- c) održavanja dugoročne ravnoteže između potrošnje i snabdijevanja električnom energijom;
- d) dovoljnog rezervnog proizvodnog kapaciteta za stabilan pogon elektroenergetskog sistema;
- e) stabilnog regulatornog okvira i uklanjanje nepotrebnih administrativnih prepreka za ulaganja u elektroenergetsku infrastrukturu i proizvodne kapacitete.

(3) Odjeljenje za komunalne poslove prati sigurnost snabdijevanja električnom energijom u Distriktu i informacija o sigurnosti snabdijevanja je sastavni dio Izvještaja iz člana 50 stava 4 u

vezi s članom 11 ovog zakona i izvještava DERK o pitanjima vezanim za sigurnost snabdijevanja saglasno ciljevima utvrđenim u stavu 2 ovog člana.

Član 79 **(Operativna sigurnost distributivne mreže)**

- (1) Distributivnim mrežnim pravilima utvrđuju se minimalna operativna pravila i obaveze u vezi sa sigurnošću rada distributivne mreže.
- (2) Operativnim pravilima utvrđuju se zahtjevi za održavanje odgovarajućeg nivoa pogonske sigurnosti mreže u normalnim i poremećenim režimima rada.
- (3) Operater distributivnog sistema dužan je da se prilikom izgradnje i eksploatacije elektroenergetskih objekata distributivne mreže pridržava operativnih pravila i obaveza u vezi sa sigurnošću rada distributivne mreže.

POGLAVLJE XII. PREKID, OBUSTAVA I OGRANIČENJE ISPORUKE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 80 **(Prekid snabdijevanja)**

- (1) Operator distributivnog sistema može planski prekinuti isporuku električne energije u sljedećim slučajevima:
  - a) redovnog i vanrednog održavanja;
  - b) pregleda i remonta;
  - c) ispitivanja i kontrole mjerenja;
  - d) priključenja novih korisnika distributivnog sistema;
  - e) proširenja i rekonstrukcije mreže; i
  - f) drugim slučajevima propisanim distributivnim mrežnim pravilima.
- (2) Prekid isporuke električne energije operator distributivnog sistema obavezno najavljuje krajnjim kupcima iz kategorije potrošnje domaćinstva i malim kupcima, najkasnije 24 sata, a ostalim krajnjim kupcima najkasnije pet dana prije preduzimanja radnji iz stava 1 ovog člana.

Član 81 **(Obustava isporuke uz prethodno upozorenje odnosno opomenu)**

- (1) Operator distributivnog sistema, uz obavezu prethodnog upozorenja, obustavlja isporuku krajnjem kupcu, u sljedećim slučajevima:
  - a) ako krajnji kupac ometa isporuku električne energije drugom kupcu;
  - b) ako krajnji kupac zabrani ili onemogući licima koja imaju ovlaštenje operatora distributivnog sistema za pristup do priključaka, zaštitnih i mjernih instrumenata, energetskih objekata i uređaja ili kada ti uređaji stvaraju smetnje;
  - c) ako krajnji kupac ne poštuje posebne uslove o ograničenju isporuke električne energije;
  - d) ako krajnji kupac, na prethodnu opomenu operatora distributivnog sistema ne snizi snagu odnosno količinu električne energije na ugovorenu vrijednost u zahtijevanom roku;
  - e) ako krajnji kupac ne plaća isporučenu električnu energiju u roku određenom ugovorom o snabdijevanju, odnosno općim uslovima; i
  - f) drugim slučajevima u skladu s općim uslovima.

(2) Troškove isključenja iz stava 1 ovog člana plaća krajnji kupac operatoru distributivnog sistema, osim u slučaju iz stava 1 tačka e) kada plaćanje vrši snabdjevač koji ima pravo da troškove naplati od kupca.

Član 82

(Obustava isporuke bez prethodnog upozorenja ili obavještenja)

(1) Operator distributivnog sistema obustavlja isporuku električne energije krajnjem kupcu bez prethodnog upozorenja ili obavještenja u slučaju:

- a) ako krajnji kupac radom svojih energetskih objekata i uređaja ugrožava život i zdravlje ljudi i/ili ugrožava imovinu i životnu sredinu;
- b) ako krajnji kupac, u roku koji odredi operator distributivnog sistema ili odgovarajući inspeksijski organ, ne odstrani ili do zahtijevane granice ne smanji smetnje koje prouzrokuju njegovi objekti i uređaji;
- c) neovlaštene potrošnje električne energije predviđene odredbama člana 64 ovog zakona;
- d) drugim slučajevima u skladu s Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje.

(2) Troškove isključenja iz stava 1 ovog člana snosi krajnji kupac.

Član 83

(Ponovno priključenje na mrežu)

(1) Operator distributivnog sistema dužan je da krajnjeg kupca kojem je obustavljena isporuka električne energije ponovo, o trošku krajnjeg kupca, priključi na distributivnu mrežu kada krajnji kupac otkloni razloge za obustavu isporuke električne energije.

(2) Operator distributivnog sistema, koji je krajnjem kupcu neosnovano obustavio isporuku električne energije, dužan je da, o trošku operatora distributivnog sistema, ponovno priključi njegove objekte, uređaje i instalacije na distributivnu mrežu u roku od 12 sati, računajući od trenutka kada se ustanovi neosnovana obustava isporuke.

Član 84

(Naknada štete)

(1) Snabdjevač ili operator distributivnog sistema dužan je da korisnicima distributivnog sistema nadoknadi štetu koju je pričinio u vezi s obavljanjem djelatnosti.

(2) Korisnik distributivnog sistema dužan je da nadoknadi štetu koju nanese operatoru distributivnog sistema.

(3) Za nastalu štetu iz stavova 1 i 2 ovog člana operator distributivnog sistema i korisnik distributivnog sistema sporazumno utvrđuju naknadu za učinjenu štetu, a u nedostatku dogovora obje strane mogu pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Član 85

(Potpuni kontinuitet snabdijevanja)

(1) Ukoliko korisnik sistema, zbog potreba vlastitog tehnološkog procesa ili drugih razloga zahtijeva potpuni kontinuitet u isporuci električne energije, kontinuitet osigurava o svom trošku ugradnjom odgovarajućih vlastitih rezervnih izvora energije i sistema neprekidnog napajanja.

(2) Potpuni kontinuitet isporuke električne energije iz stava 1 ovog člana podrazumijeva snabdijevanje električnom energijom bez prekida.

Član 86

(Mjere zbog ugrožene sigurnosti snabdijevanja na tržištu)

(1) U slučaju kada je ugrožena sigurnost snabdijevanja krajnjih kupaca zbog nedovoljne ponude na tržištu ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti, Vlada propisuje mjere ograničenja isporuke električne energije ili posebne uslove proizvodnje, uvoza ili izvoza električne energije, način i uslove za formiranje i kontrolu cijena, obavezu isporuke samo određenim korisnicima ili posebne uslove obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, uz minimalni poremećaj tržišta električne energije.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Vlada određuje način osiguranja, odnosno izvore sredstava za nabavku električne energije odnosno izvore sredstava za naknadu eventualne štete koja može nastati za elektroenergetske subjekte koji sprovode ove mjere, kao i uslove i način raspodjele sredstava po osnovu naknade štete.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana mogu trajati samo dok traju okolnosti zbog kojih su uvedene, odnosno dok traju posljedice nastale usljed istih okolnosti.

(4) O preduzetim mjerama iz stava 1 ovog člana Vlada je dužna bez odlaganja izvijestiti DERK i Sekretarijat Energetske zajednice.

Član 87

(Ograničenje isporuke električne energije u uslovima opće nestašice)

(1) U slučaju opće nestašice električne energije, preduzimaju se mjere ograničenja isporuke električne energije, kao i mjere štednje odnosno mjere racionalne potrošnje električne energije.

(2) Odluku o primjeni mjera iz stava 1 ovog člana donosi Vlada, na prijedlog operatora distributivnog sistema, a po prethodnom obavještanju snabdjevača i operatora prenosnog sistema o nastupanju okolnosti koje zahtijevaju navedene mjere.

(3) Odluka iz stava 2 ovog člana se dostavlja Sekretarijatu Energetske zajednice i objavljuje se u sredstvima javnog informisanja najkasnije 24 sata prije početka primjene mjera na koje se odluka odnosi.

(4) U slučaju opće nestašice električne energije, isporuka električne energije ne obustavlja se objektima krajnjih kupaca od posebnog interesa za privredu i život ljudi, kao ni objektima od značaja za sigurnost.

(5) Općim uslovima za isporuku i snabdijevanje uređuju se mjere koje operator distributivnog sistema preduzima u slučaju opće nestašice, način poduzimanja takvih mjera, mjere štednje i racionalne potrošnje električne energije i vrsta objekata po namjeni iz stava 4 ovog člana kojima se neće obustaviti isporuka električne energije u slučaju opće nestašice.

POGLAVLJE XIII. ENERGETSKI ZAŠTIĆENI KUPCI

Član 88

(Energetski zaštićen kupac)

(1) Energetski zaštićen kupac je socijalno ugroženi kupac iz kategorije potrošača domaćinstvo kome je ovaj status priznat na osnovu stanja socijalne potrebe.

- (2) Odjeljenje Vlade nadležno za pitanja socijalne zaštite donosi akt kojim utvrđuje status socijalno ugroženog kupca koji je istovremeno energetska zaštićen kupac.
- (3) Energetski zaštićen kupac snabdijeva se u sistemu javnog snabdijevanja.
- (4) Nadležni organ iz stava 2 ovog člana koji je utvrdio status odnosno promjenu statusa energetska zaštićenog kupca, dužan je u roku od 15 dana od dana donošenja akta o sticanju ili promjeni statusa energetska zaštićenog kupca, takav akt dostaviti operatoru distributivnog sistema i snabdjevaču.
- (5) Energetski zaštićenim kupcem, u smislu odredaba ovog člana, smatra se i potrošač kupac iz kategorije domaćinstvo čijem članu domaćinstva zbog zdravstvenog stanja obustavom isporuke električne energije može biti ugrožen život ili zdravlje, što se dokazuje potvrdom zdravstvene ustanove nadležne za zdravstvenu zaštitu tog lica.
- (6) Sredstva za ostvarivanje prava energetska zaštićenih kupaca osiguravaju se u budžetu Distrikta.

Član 89

(Pravilnik o uslovima za sticanje statusa energetska zaštićenog kupca)

- (1) Vlada, na prijedlog odjeljenja nadležnog za pitanja socijalne zaštite, donosi Pravilnik o uslovima za sticanje statusa energetska zaštićenog kupca kojim se propisuju uslovi, postupak i kriteriji za sticanje statusa energetska zaštićenog kupca, obrazac i sadržaj zahtjeva, dokazi koji se prilažu uz zahtjev, rokovi za odlučivanje po zahtjevu, količine električne energije za koje se energetska zaštićenom kupcu priznaje pravo na subvenciju, sadržaj rješenja o sticanju statusa energetska zaštićenog kupca, pravo prigovora na rješenje, način vođenja evidencije i druga pitanja neophodna za utvrđivanje statusa i ostvarivanja prava energetska zaštićenog kupca.
- (2) Rok za postupanje po zahtjevu za utvrđivanje statusa energetska zaštićenog kupca je najviše osam (8) dana.
- (3) Pravilnikom iz stava 1 ovog člana propisuju se isprave odnosno institucije koje mogu izdati isprave neophodne za utvrđivanje statusa predviđenog odredbama člana 88 stava 5 ovog zakona.
- (4) Akt kojim se utvrđuje status saglasno odredbama člana 88 stavova 2 i 5, sadržavat će posebno naznaku o postojanju odnosno nepostojanju prava na subvenciju.
- (5) U slučaju iz člana 88 stava 5, nadležno tijelo donosi odluku u roku od 48 sati.

POGLAVLJE XIV. ZAŠTITA I ODRŽAVANJE ELEKTROENERGETSKIH OBJEKATA

Član 90

(Pravo služnosti radi održavanja elektroenergetskih objekata)

- (1) Elektroenergetski subjekt koji koristi i održava elektroenergetske objekte ima pravo prelaska (pravo služnosti puta) preko nekretnine drugog vlasnika odnosno posjednika radi izvođenja radova na održavanju, kontroli ispravnosti objekata, uređaja, postrojenja ili opreme, kao i izvođenja drugih radova i upotrebe nekretnine na kojoj se izvode navedeni radovi, samo dok ti radovi traju.

- (2) Vlasnik odnosno posjednik nekretnine dužan je da omogući pristup elektroenergetskim objektima i da trpi odnosno ne ometa izvršavanje radova iz stava 1 ovog člana.
- (3) Elektroenergetski subjekt iz stava 1 ovog člana dužan je da nadoknadi eventualnu štetu nanесenu realizacijom radova, a visina štete bit će utvrđena sporazumno.
- (4) U slučaju nemogućnosti sporazuma o visini štete iz stava 3 ovog člana, obje strane imaju pravo pokrenuti postupak kod nadležnog suda.

Član 91 (Mjere zaštite elektroenergetskih objekata)

- (1) Operator distributivnog sistema dužan je da provodi mjere zaštite elektroenergetskih objekata u skladu s ovim zakonom i tehničkim propisima kojima se uređuje oblast elektroenergetike.
- (2) Zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad ili pored objekata, suprotno propisima kojima se uređuju kriteriji za osiguranje sigurnosti elektroenergetskog objekta.
- (3) Zabranjeno je sađenje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od elektroenergetskog objekta.
- (4) Operater distributivnog sistema odgovoran za održavanje elektroenergetskog objekta, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava ili prijeti da će ugroziti rad elektroenergetskog objekta.
- (5) Vlasnik odnosno posjednik nekretnine koja se nalazi ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta neće preduzimati radove ili druge radnje koji ugrožavaju ili mogu ugroziti rad elektroenergetskog objekta, bez prethodne pismene saglasnosti elektroenergetskog subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik elektroenergetskog objekta.
- (6) Saglasnost iz stava 5 ovog člana daje elektroenergetski subjekat na zahtjev vlasnika odnosno posjednika nekretnina koje se nalaze ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta, u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (7) Ako se s ciljem održavanja elektroenergetskih objekata, mora izvršiti kresanje ili sječa naknadno izraslih stabala i rastinja, koja ugrožavaju ili mogu ugroziti rad elektroenergetskog objekta ili ometaju njegovo normalno korištenje i održavanje, nije potrebno pribavljanje nove dozvole za sječu niti plaćanje naknade vlasnicima.
- (8) Vlasnik elektroenergetskog objekta priključenog na distributivnu mrežu dužan je vršiti redovno održavanje, reviziju, ispitivanje i remont opreme i električnih instalacija na objektima u vlasništvu odnosno koje koriste i redovno obavljati radnje predviđene stavom 7 ovog člana.

Član 92 (Eksproprijacija)

Eksproprijacija nekretnina, ukoliko je neophodna u svrhu izgradnje elektroenergetskih objekata, vrši se saglasno propisima kojima se uređuju pitanja eksproprijacije nekretnina.

Član 93 (Održavanje elektroenergetskih objekata i instalacija)

(1) Poslove održavanja, revizije, ispitivanja i remonta opreme na elektroenergetskim objektima i električnim instalacijama mogu u ime i za račun elektroenergetskog subjekta obavljati privredna društva i druga pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje tih djelatnosti.

(2) Poslove iz stava 1 ovog člana može obavljati i elektroenergetski subjekt koji je vlasnik odnosno korisnik elektroenergetskog objekta odnosno instalacija, ukoliko ispunjava uslove za obavljanje tih djelatnosti.

(2) Na prijedlog Odjeljenja za komunalne poslove, Vlada donosi pravilnik kojim se propisuju minimalni uslovi koje je obavezan da ispuni poslovni subjekt ili drugo pravno lice koje obavlja poslove iz stava 1 ovog člana.

POGLAVLJE XV. TRGOVINA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Član 94

(Obavljanje trgovine električnom energijom)

(1) Trgovina električnom energijom je elektroenergetska djelatnost, a podrazumijeva kupovinu i prodaju električne energije, uključujući preprodaju kupcima na veleprodajnom tržištu i prekograničnu trgovinu, osim prodaje krajnjim kupcima.

(2) Trgovinu električnom energijom može obavljati elektroenergetski subjekt odnosno trgovac električnom energijom na osnovu licence izdate od strane nadležnog regulatora.

(3) Trgovac električnom energijom dužan je da učini dostupnim nadležnom regulatoru i drugim organima nadležnim za elektroenergetski sektor kao i pitanja zaštite tržišne konkurencije relevantne podatke koji se odnose na sve ugovorene transakcije s kupcima na veleprodajnom tržištu i s operatorima u vezi s kupovinom i prodajom električne energije, uključujući specifične detalje kupoprodajnih ugovora.

Član 95

(Tržište električne energije)

(1) Tržište električne energije obuhvata maloprodajno i veleprodajno tržište električne energije.

(2) Veleprodajno tržište električne energije obuhvata:

- a) ugovorno tržište električne energije;
- b) organizovano tržište električne energije; i
- c) balansno tržište električne energije.

(3) Kupoprodaja električne energije na veleprodajnom tržištu ugovara se putem bilateralnih ugovora i na organizovanom tržištu električne energije.

(4) Ugovorno tržište električne energije je tržište na kojem se kupovina i prodaja električne energije obavlja direktno između učesnika na tržištu električne energije na osnovu ugovora o kupoprodaji električne energije.

(5) Organizovano tržište električne energije obuhvata tržište električne energije dan unaprijed, unutarredno tržište i tržište drugih standardizovanih proizvoda.

(6) Balansno tržište električne energije je tržište za kupovinu i prodaju električne energije potrebne za balansiranje elektroenergetskog sistema.

POGLAVLJE XVI. NADZOR

Član 96 (Subjekti nadzora)

(1) Nadzor nad provedbom uslova iz licenci provodi DERK u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Zakonom o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini i ovim zakonom.

(2) Saglasno odredbama člana 7.4 Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, podnosilac zahtjeva za dobijanje licence i vlasnici licence moraju dopustiti DERK-u, u svako vrijeme, da obavi inspekciju objekata i nadzor poštivanja uslova licence, i moraju zadovoljiti sve zahtjeve za informacijama DERK-a koje su u skladu s objavljenim pravilima i propisima DERK-a.

(3) Nadzor izgradnje objekta, tehničke ispravnosti, sigurnosti elektroenergetskih objekata i postrojenja, sigurnosti ljudi u elektroenergetskim objektima, te inspekciju tehničke dokumentacije i dokumentacije koja se odnosi na postrojenje vrši elektroenergetska inspekcija u skladu s relevantnim propisom Distrikta.

POGLAVLJE XVII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 97 (Novčane kazne protiv vlasnika licence)

(1) Saglasno odredbama člana 9.3.1 Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, novčanom kaznom od 5.000 do 40.000 KM kaznit će se za prekršaj vlasnik licence ako:

- a) ne dostavi DERK-u tražene podatke ili informacije;
- b) nezakonito odbije pristup distributivnoj mreži;
- c) izgradi i priključi na distributivni sistem objekte koji ne ispunjavaju propise i važeće standarde;
- d) ne ispuni svoje obaveze predviđene licencom;
- e) počne rad ili izgradnju bez licence odnosno prethodne dozvole.

(2) U slučaju da je vlasnik licence ostvario ekonomsku korist koja prelazi iznos bilo koje novčane kazne koja se može izreći saglasno Zakonu o prenosu, regulatoru i nezavisnom operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, obavezan je odreći se novčane koristi i platiti oštećenju strani iznos koji je jednak trostrukom iznosu ekonomske koristi.

Član 98 (Novčane kazne protiv drugih pravnih lica)

Saglasno odredbama člana 9.3.2 Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili preduzetnik ako:

- a) njegovi objekti nisu u skladu s propisima i standardima DERK-a i ako ugrožavaju stabilnost, pouzdanost i sigurnost sistema distribucije i snabdijevanja električne energije u Distriktu;

- b) nezakonito sprečava pristup radi održavanja objekata distribucije odnosno snabdijevanja u Distriktu;
- c) nezakonito posadi rastinje na tlu koje može ugroziti sigurnost distributivnih vodova, postrojenja, ljudskih života i imovine, ili ako takvo rastinje otežava normalno korištenje tih objekata.

Član 99 **(Novčane kazne protiv građana)**

Saglasno odredbama člana 9.3.3 Zakona o prenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, novčanom kaznom u iznosu do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj građanin koji:

- a) se priključi na elektroenergetski distributivni sistem bez odobrenja operatora distributivnog sistema;
- b) nezakonito posadi rastinje na tlu koje može ugroziti sigurnost distributivnih vodova, postrojenja, ljudskih života i imovine, ili ako takvo rastinje otežava normalno korištenje tih objekata.

Član 100 **(Drugi prekršaji)**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 KM do 7.500 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- a) onemogući pristup mjernim uređajima i električnim instalacijama u svom vlasništvu ili posjedu, kao i mjernim uređajima, objektima i opremi u vlasništvu ili korištenju operatora distributivnog sistema koji se nalazi na njegovom posjedu, ovlaštenim licima operatora distributivnog sistema i ne zaštiti od oštećenja i neovlaštenog pristupa mjernim uređajima koji su locirani na njegovom posjedu (član 81);
- b) onemogući elektroenergetskom subjektu pristup elektroenergetskim objektima (članovi 64 i 81);
- c) izgradi objekte koji nisu u funkciji obavljanja elektroenergetskih djelatnosti, zasadi drveće ili drugo rastinje na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od elektroenergetskih objekata i postrojenja, izvodi druge radove ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta, suprotno odredbama ovog zakona, kao i tehničkim i drugim propisima (član 91);
- d) izvodi radove ili preduzima druge radnje na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored elektroenergetskog objekta bez prethodno pribavljene saglasnosti elektroenergetskog subjekta (član 91).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice koje počinu takav prekršaj novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

Član 101 **(Pokretanje prekršajnog postupka)**

(1) DERK odnosno ovlašteni organ pokreće prekršajni postupak saglasno relevantnim propisima pred nadležnim organom, na osnovu obavljenog nadzora na elektroenergetskim subjektom, isprava ili drugih podataka osiguranih u vršenju ovlaštenja iz njegove nadležnosti.

(2) Operator distributivnog sistema dužan je pokrenuti prekršajni postupak za prekršaje propisane članom 98 ovog zakona.

(3) DERK ili drugi ovlašteni organ pokreće prekršajni postupak pred nadležnim sudom.

DIO TREĆI – ZAVRŠNI DIO

POGLAVLJE XVIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 102 (Usklađivanje poslovanja)

(1) Elektroenergetski subjekti dužni su svoje poslovanje uskladiti s odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

(2) S ciljem održavanja pouzdanosti, kontinuiteta i kvaliteta snabdijevanja, operator distributivnog sistema dužan je da priključke iz člana 71 stava 3 ovog zakona preuzme i vodi u svojim poslovnim evidencijama najkasnije dvanaest (12) mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 103 (Licence)

Licence izdate od strane DERK-a važe za period na koji su izdate osim ukoliko relevantan propis na nivou Bosne i Hercegovine ili DERK ne utvrdi drugačije.

Član 104 (Nemogućnost pokretanja stečajnog postupka)

Nad operatorom distributivnog sistema neće se provoditi stečajni postupak kako to regulišu relevantni propisi o stečajnom postupku.

Član 105 (Podzakonski akti)

Podzakonske akte propisane ovim zakonom nadležni organi će usvojiti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 106 (Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon o električnoj energiji (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 36/04, 28/07, 61/10 i 04/13).

Član 107 (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja i objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj: 01-02-5042/21
Brčko, 28. 10. 2021. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Mr. sci. Siniša Milić**